

Tillæg til
miljøgodkendelse
Hyldgård,
Nybyvej 29,
4390 Vipperød

Efter § 12, stk. 3 i
husdyrbrugsloven

Holbæk Kommune
5. oktober 2018

Datablad:

§ 12, stk. 3 tillæg til miljøgodkendelse til Hyldgård, Nybyvej 29, 4390 Vipperød

Ansøgers navn	Folke Dreyer
Ansøgers adresse	Nybyvej 29, 4390 Vipperød
Ansøgers CVR-nummer	82479317
Ejendommens navn og adresse	Hyldgård, Nybyvej 29, 4390 Vipperød
Ejendommens CHR-nummer	20076
Ejendommens ejer	Folke Dreyer, Nybyvej 29, 4390 Vipperød
Ansøgers konsulent	Heidi Ledskov, Vkst, hsl@vkst.dk
Myndighed	Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed Kanalstræde 2, 4300 Holbæk
Sagsbehandler	Henrik Rasmussen
Telefon og e-mail	72 36 41 20, landbrug@holb.dk
Journalnummer	17/31883
Dato	5. oktober 2018

Indholdsfortegnelse

Den samlede godkendelse består af fire sammenhængende dele:

0. Kort resume
1. Afgørelsen med klagevejledning
2. Vilkår, der er forudsætningerne for godkendelsen
3. Miljøteknisk redegørelse og vurdering.

Den miljøtekniske redegørelse udgøres af ansøgers redegørelse (dels fra eksisterende miljøgodkendelse, dels fra indsendt ansøgningstekst) og kommunens supplerende redegørelse (kapitel 3). Der redegøres for landbrugets beliggenhed, indretning og drift, samt den miljøpåvirkning, der er fra husdyrproduktionen. Det er også beskrevet, hvilke forureningsbegrænsende foranstaltninger der iværksættes i forbindelse med godkendelsen. De enkelte afsnit i kommunens redegørelse afrundes med kommunens vurderinger af, hvorvidt der forventes en væsentlig effekt på miljøet, eller om der kan være væsentlige gener for de omkringboende. I de tilfælde hvor det er vurderet, at der kan være væsentlige påvirkninger, henvises til de vilkår, der er stillet for at imødegå påvirkningen.

INDHOLDSFORTEGNELSE	3
0 IKKE-TEKNISK RESUME	5
<i>0.1.1 Miljømæssige konsekvenser</i>	<i>5</i>
1 AFGØRELSE OM MILJØGODKENDELSE	6
1.1 KLAGEVEJLEDNING.....	7
1.2 HJEMMEL	7
1.3 ANNONCERING AF ANSØGNING	8
1.4 HØRING	8
1.5 OFFENTLIGGØRELSE AF AFGØRELSEN	8
2 VILKÅR FOR MILJØGODKENDELSEN	9
2.1 GENERELLE VILKÅR.....	9
2.2 VILKÅR VEDRØRENDE ANLÆGGET	9
2.4 VILKÅR VEDRØRENDE TILSYN, EGENKONTROL OG RISICI.....	11
3 MILJØREDEGØRELSE OG -VURDERING.....	12
3.1 BAGGRUND.....	12
3.1.1 <i>Sagsforløb</i>	<i>12</i>
3.1.2 <i>Anlæggets ejer- og driftsforhold.....</i>	<i>13</i>

3.2	HUSDYRBRUGETS ANLÆG	13
3.2.1	Husdyrbrugets beliggenhed	13
3.2.2	Husdyrbrugets landskabelig placering og planmæssige forhold	14
3.2.3	Produktionens størrelse	16
3.2.4	Husdyrbrugets bygningsanlæg	17
3.2.5	Opbevaring af husdyrgødning, kapacitet og håndtering.....	18
3.2.6	Ammoniakfordampning	20
3.2.7	Lugt	27
3.2.8	Støv	28
3.2.9	Støjkluder	29
3.2.10	Transport	30
3.2.11	Lys.....	31
3.2.12	Fluer og skadedyr	32
3.2.13	Ressourceforbrug.....	33
3.2.14	Hjælpestoffer til markbrug	35
3.2.15	Afledning af spildevand og tagvand	35
3.2.16	Affald	36
3.3	UDBRINGINGSAREALER OG HUSDYRGØDNING.....	37
3.4	UHELD OG DRIFTSFORSTYRRELSER.....	38
3.5	EGENKONTROL.....	38
3.6	ANVENDELSE AF BAT - BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNOLOGI	39
3.6.1	Foder	39
3.6.2	Staldindretning.....	40
3.6.3	Gødningsopbevaring og -håndtering	41
3.6.4	Ressourceforbrug	42
3.6.5	Management	42
3.6.6	Kommunens samlede vurdering af BAT	42
3.7	ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-SCENARIOE	43
3.8	HUSDYRBRUGETS OPHØR	43
3.9	OFFENTLIGGØRELSE OG HØRING.....	44
3.9.1	Offentliggørelse af ansøgning.....	44
3.9.2	Høring/orientering	44
3.9.3	Offentliggørelse af afgørelse	45
4	BILAG	46
	BILAG 1. SITUATIONSPLAN	46
	BILAG 2. SITUATIONSPLAN	47
	BILAG 3. PLACERING AF HYLDGÅRD OG NÆRMESTE NABOER	48
	BILAG 4. SAMLET OVERSIGT OVER GÆLDENDE VILKÅR	49

0 Ikke-teknisk resume

Dette er tillæg til eksisterende miljøgodkendelse af 2. september 2013.

Tillægget til miljøgodkendelsen giver mulighed for at udvide husdyrproduktionen til 2.000 årssøer, 7.000 smågrise i vægtintervallet 7-32 kg og 1.100 slagtesvin (polte) i vægtintervallet 80-110 kg, svarende til 500 dyreenheder.

I forbindelse med udvidelsen af produktionen etableres ny drægtighedsstald og ny farestald samt ny gyllebeholder med fast overdækning. Grundet terrænet placeres den nye gyllebeholder cirka 40 meter fra eksisterende gyllebeholder og ny drægtighedsstald. De nye stalde bygges sammen med de nuværende. Anlægget forbliver således samlet. De nye stalde opføres i samme materialer som de eksisterende.

Der etableres skærmende beplantning mod nord, øst og syd.

Indholdet af fosfor i foderet til alle slagtesvinene er reduceret for at opfylde krav om bedste tilgængelige teknologi (BAT) med hensyn til udledning af fosfor til omgivelserne.

Der etableres gyllekøling i de to nye stalde for at opfylde krav om bedste tilgængelige teknologi (BAT) med hensyn til tab af ammoniak til omgivelserne.

0.1.1 Miljømæssige konsekvenser

Alle afstandskrav er overholdt, og projektet kan gennemføres uden negativ virkning på landskabelige værdier.

Projektet overholder såvel det generelle krav om reduktion af ammoniaktab og krav om bedst tilgængelige teknologi med de anførte ammoniakreducerende tiltag. Det vurderes således, at projektet ikke i væsentlig grad påvirker internationalt og nationalt beskyttet natur.

Kriterier vedrørende lugt er overholdt.

Øvrige krav i lovgivningen er overholdt.

Det er Holbæk Kommunes samlede vurdering, at husdyrbruget ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af omgivelserne og miljøet, når de opstillede vilkår overholdes. Kommunen kan derfor meddele tillæg til miljøgodkendelse til det ansøgte projekt.

1 Afgørelse om miljøgodkendelse

Holbæk Kommune meddeler tillæg til miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Hyldgård, Nybyvej 29, 4340 Vipperød – matrikelnummer 7b, Ågerup By, Ågerup.

Tillægget til miljøgodkendelsen giver tilladelse til, at husdyrholdet på Hyldgård kan udvides til 2.000 årssøer, 7.000 smågrise i vægtintervallet 7-32 kg og 1.100 slagtesvin (polte) i vægtintervallet 80-110 kg. Dette svarer til i alt 499,87 dyreenheder på godkendelsestidspunktet.

Tillægget til miljøgodkendelsen omfatter udvidelse af dyreholdet, samt opførsel af ny drægtighedsstald, ny farestald og ny gyllebeholder.

Holbæk Kommune vurderer, at ansøgerne har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen blandt andet ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik, og at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Holbæk Kommune vurderer, at indretning og drift af husdyrbruget kan ske i overensstemmelse med gældende regler og uden væsentlig påvirkning af miljøet, som dette er defineret i husdyrbrugsloven.

Tillægget til miljøgodkendelsen gives i henhold til § 12, stk. 3 i husdyrbrugsloven med de vilkår som fremgår af tillægget, samt reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Vilkår 8, 9, 10, 13, 14, 15, 20, 39 og 49 i miljøgodkendelse af 2. september 2013 bortfalder, idet disse vilkår erstattes af vilkår 8a, 8b, 9, 10, 13, 14, 15, 20, 39 og 49 i dette tillæg til miljøgodkendelse.

Øvrige vilkår i miljøgodkendelse af 2. september 2013 er stadig gældende og er således også gældende for dette tillæg til miljøgodkendelse. Fire af disse stadig gældende vilkår er gentaget i kapitel 2 i dette tillæg til miljøgodkendelsen for at rette særlig opmærksomhed mod disse vilkår – det er vilkårene 1, 4, 6, 7 og 19.

Vilkår 2, 3, 25, 26, 40, 44, 46, 47, 48 og 50 i miljøgodkendelse af 2. september 2013 bortfalder, idet vilkårene ikke længere er relevante.

Dette tillægs vilkår 12a, 15a, 18a, 50a, 50b, 50c, 50d og 50e er nye i forhold til miljøgodkendelse af 2. september 2013. Vilrårene er nummereret således for at passe bedst muligt ind i forhold til øvrige vilkår.

Tillægget til miljøgodkendelsen bortfalder, hvis det ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tillægget er meddelt

Hvis tillægget til miljøgodkendelsen ikke udnyttes helt eller delvist i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del, som ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Tillægget til miljøgodkendelsen fritager ikke fra krav om eventuel tilladelse, godkendelse, dispensation eller lignende efter anden lovgivning og for andre bestemmelser.

Tillægget til miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at de til enhver tid gældende regler på området og tillæggets vilkår overholdes.

1.1 Klagevejledning

Denne afgørelse kan påklages til Fødevarer- og Miljøklagenævnet af dig, samt klageberettigede myndigheder, organisationer og naboer.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, skal klagen være indgivet til Natur- og Miljøklagenævnet senest 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentliggjort, regnes klagefristen dog altid fra datoen for offentliggørelsen.

Det vil sige at klagefristen i dette tilfælde er den **2. november 2018**.

Du skal klage via Klageportalen ved at logge på med din NEM-ID på www.borger.dk eller www.virk.dk. Du kan finde nærmere information om, hvordan man klager via Nævnenes Hus' hjemmeside (www.naevneshus.dk).

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr på kr. 500. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Natur- og Miljøklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Holbæk Kommune. Kommunen sender derefter din anmodning til Natur- og Miljøklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

En klage har normalt ikke opsættende virkning. Det vil sige at afgørelsen kan udnyttes, mens klagen behandles – medmindre Natur- og Miljøklagenævnet meddeler andet.

Nærværende afgørelse kan indbringes for domstolene. Søgsmål til prøvelse af afgørelsens lovlighed skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

1.2 Hjemmel

Godkendelse af husdyrbrug sker efter husdyrbrugsloven: Lovbekendtgørelse nr. 1070 af 6. juli 2018 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v., hvoraf det blandt andet fremgår, at reglerne ændres fra 1. august 2017.

De nærmere regler om godkendelse af husdyrbrug er fastsat i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen: Bekendtgørelse nr. 1021 af 6. juli 2018 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug.

Sager, der ikke er færdigbehandlet den 1. august 2017, færdigbehandles efter de hidtil gældende regler. Det fremgår af § 10, stk. 9 i Lov om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love.

Da ansøgningen om tillæg til godkendelse er indsendt 31. juli 2017, er henvisningerne til *husdyrbrugsloven* i nærværende miljøgodkendelse derfor henvisning til de hidtidigt gældende bestemmelser, som fremgår af *Lovbekendtgørelse nr. 442 af 13. maj 2016 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug*.

Tilsvarende er henvisningerne til *husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen* i nærværende miljøgodkendelse henvisning til de hidtidigt gældende bestemmelser, som fremgår af *Bekendtgørelse nr. 211 af 28. februar 2017 om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug*.

1.3 Annoncering af ansøgning

Ansøgningen har været offentlig annonceret.

Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med annonceringen. Se nærmere i afsnit 3.9.1.

1.4 Høring

Udkastet til afgørelse om miljøgodkendelse har været i seks ugers høring.

Der er ikke indkommet høringssvar. Se nærmere i afsnit 3.9.2.

1.5 Offentliggørelse af afgørelsen

Miljøgodkendelsen er annonceret på kommunens hjemmeside. Se nærmere i afsnit 3.9.3.

Holbæk Kommune, Vækst og Bæredygtighed, den 5. oktober 2018

Henrik Rasmussen
Agronom

2 Vilkår for miljøgodkendelsen

Tillægget til miljøgodkendelsen gives under forudsætning af, at driften opfylder følgende vilkår. Vilkårene er stillet på baggrund af miljøvurdering af forureningsmæssige forhold i forbindelse med den ønskede ændring. Vilkårene skal sikre, at driften ikke giver anledning til væsentlig virkning på miljøet.

Samlet oversigt over alle vilkår gældende i miljøgodkendelse af 2. september 2013 og dette tillæg til miljøgodkendelsen kan ses i bilag 4.

Udover de opsatte vilkår skal produktionen til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser – også selvom disse eventuelt måtte blive skærpede i forhold til denne godkendelse.

2.1 *Generelle vilkår*

1. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og ansøgningsmaterialet.
4. Godkendelsen og vilkår vedrørende produktionsanlæg og markdrift, skal være kendt af alle ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
6. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.

2.2 *Vilkår vedrørende anlægget*

Landskabelige hensyn

7. Nye stalde opføres i samme materialer som eksisterende bygninger. Ydervæg skal være i gule mursten, og tage mørkebrune.
- 8a. Der skal senest 2 måneder fra godkendelsesdatoen udarbejdes en beplantningsplan for ejendommen. Planen skal følge de anvisninger, der er skrevet i afsnit 3.2.2. Planen skal indsendes til og godkendes af kommunen.
- 8b. Der skal etableres beplantning mod nord, øst og syd omkring det samlede anlæg (eksisterende og nye staldbygninger og gylleholdere). Beplantningen skal bestå af hjemmehørende træer og store buske. Beplantning skal være etableret det førstkommande efterår efter påbegyndt opførsel af en af de nye staldbygninger og/eller ny gyllebeholder. Etablering skal ske med store planter, og beplantningen skal efterfølgende vedligeholdes så planterne ikke hæmmes i udviklingen.

Dyreholdets størrelse

9. Husdyrholdet skal være sammensat, som det fremgår af den miljøtekniske redegørelse og nedenstående tabel. Den samlede produktion må ikke overstige 499.87 dyreenheder på årsplan.

Bygning	Staldsystem	Dyretype	Størrelse kg	Antal	DE	Sti-pladser
Eksisterende sostald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Årsso, løbe/ drægtighed		420	66,48	400
	Løsgående, delvis spaltegulv	Årsso, løbe/ drægtighed		320	50,65	288
	Kassestier, delvis spaltegulv	Årsso, faring		1.300	88,19	362
Smågrisestald (eksisterende)	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	7-32	7.000	33,92	1.000
Poltestald	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin (polte)	80-110	1.100	13,72	300
Ny drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årsso, løbe/ drægtighed		1.260	199,43	850
Ny farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årsso, faring		700	47,48	250
I alt					499,87	

10. På ethvert givet tidspunkt må der samlet set i staldene maksimalt være 2.000 søer, en samlet vægt af smågrise på 19.500 kg og en samlet vægt af slagtesvin (polte) på 28.500 kg.

Gyllehåndtering og -opbevaring

12a. Det skal sikres, at der til stadighed rådes over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet af gylle.

Ammoniak

13. Gulvtyperne i staldene skal være som de fremgår af tabel i vilkår 9.

14. Gyllekanalerne i ny drægtighedsstald og ny farestald skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.

15. Varmepumpen skal køle gyllekanalerne med en gennemsnitlig specifik køleeffekt på mindst 25, 4 W/m².

15a. Inden opførsel af de to nye stalde skal oplysninger om gyllekølingsanlægget (type af udslusning, areal af gyllekanaler, pumpens køleeffekt og øvrige nødvendige oplysninger) samt tilhørende beregninger sendes til kommunen. Herefter tager kommunen stilling til, om den nødvendige reduktion af ammoniakfordampningen kan opnås.

- 18a. Ved udskiftning af varmepumpen skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift.
19. Den nye gyllebeholder på 5.200 m³ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
20. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Der skal føres logbog over åbning, lukning og årsag – se vilkår 50d.

Vand og el

39. Der skal ske månedsvist aflæsning af vandforbruget og elforbruget.

2.4 *Vilkår vedrørende tilsyn, egenkontrol og risici*

49. Ansøger skal føre rapport over egenkontrol der skal indeholde:
- Dato for rensning, servicering og udskiftning af staldmekanik
 - Vand- og elforbrug skal aflæses og registreres hver måned.
 - Dato og mængde for afhentning/bortskaffelse af farligt affald skal registreres. Registrering gælder som minimum spildolie, kemikalie- og medicinrester.
- 50a. Smågriseproduktionen skal dokumenteres via selvstændig opgørelse, og der skal derfor udarbejdes separat E-kontrol for smågrisene.
- 50b. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmer samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
- 50c. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
- 50d. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige service rapporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 50e. Der skal føres logbog for, hvornår teltdugen åbnes, dennes årsag og hvornår teltdug lukkes igen. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år. Den ansvarlige for logbogen skal kunne forevise logbogen på tilsynsmyndighedens forlangende.

3 Miljøredegørelse og -vurdering

Ansøgers miljøtekniske redegørelse (dels fra eksisterende miljøgodkendelse, dels fra indsendt ansøgningstekst) og kommunens supplerende miljøtekniske redegørelse i dette kapitel danner grundlag for de vilkår, som meddeles i tilknytning til tillægget til miljøgodkendelsen.

Kommunens vurdering i nedenstående afsnit skal belyse konsekvenserne af driften på ejendommen, og om de virkemidler til forebyggelse og begrænsning af forurening, som fremgår af ansøgningen, er tilstrækkelige.

3.1 Baggrund

3.1.1 Sagsforløb

I juni 1999 tillod daværende Holbæk Kommune et dyrehold på 750 søer med smågrise til 25 kilo på ejendommen. Ejeren af Nybyvej 29 ansøgte i 2000 om ændring af dyreholdet til 1.140 søer. Holbæk Kommune vurderede december 2000, at ændringen til 1.140 søer med smågrise til 7 kilo, ikke ville have nogen indflydelse på miljøet, da antallet af DE og gylleproduktionen ville være uændret i forhold til hidtil tilladt produktion.

I august 2007 blev der søgt om miljøgodkendelse efter husdyrbrugsloven til en udvidelse til cirka 500 dyreenheder. I maj 2008 meddelte Holbæk Kommune meddelte miljøgodkendelse, som blev påklaget. Natur- og Miljøklagenævnet hjemviste sagen til fornyet behandling december 2010, da anlægget ikke levede op til de vejledende emissionsgrænseværdier for BAT.

Genbehandlet miljøgodkendelse blev meddelt den 2. september 2013. Miljøgodkendelsen indeholder udvidelse af produktionen i to etaper. Etape 1 omfatter udvidelse af dyreholdet fra 1.140 årssøer til 1.400 årssøer i eksisterende stalde. Denne del af miljøgodkendelsen er udnyttet.

Etape 2 omfatter yderligere udvidelse til et samlet dyrehold på 2.150 årssøer og 1.100 slagtesvin (80-107 kg), samt opførelse af ny drægtighedsstald, ny farestald og ny gyllebeholder. Dette dyrehold svarer til 514 dyreenheder (DE). Denne del af miljøgodkendelsen når ikke at blive udnyttet inden udløb af den eksisterende miljøgodkendelses udnyttelsesfrist.

Ansøger har derfor i juli 2017 søgt om nærværende tillæg til miljøgodkendelsen. Udvidelsen i det ansøgte tillæg svarer stort set til udvidelsen i etape 2 i eksisterende miljøgodkendelse. Der er søgt om udvidelse således, at dyreholdet samlet set skal bestå af 2.000 årssøer, 1.100 slagtesvin (80-110 kg) og 7.000 smågrise (7-32 kg), svarende til 500 DE. Endvidere er der søgt om opførelse af tilsvarende ny drægtighedsstald, ny farestald og ny gyllebeholder som i etape 2 i eksisterende miljøgodkendelse.

I henhold til husdyrbrugslovens § 26, stk. 2, skal kommunen foretage en samlet vurdering af alle etableringer, udvidelser eller ændringer foretaget de seneste 8 år. Ansøgningen er indsendt juli 2017, og nudriften for beregningerne i husdyrgodkendelse.dk er således 1.140 årssøer, svarende til 258 DE med nuværende omregningsfaktor.

3.1.2 Anlæggets ejer- og driftsforhold

Hyldgård ejes og drives af Folke Dreyer, Nybyvej 29, 4390 Vipperød. Folke Dreyer driver også andre ejendommen med svineproduktion i området.

3.2 Husdyrbrugets anlæg

I forbindelse med den ønskede udvidelse af dyreholdet ønskes opført ny drægtighedsstald, ny farestald og ny gyllebeholder. Opførslen sker op af eller tæt på eksisterende anlæg.

Situationsplan fremgår af bilag 1 og 2. Anlæggets placering i området fremgår af bilag 3.

3.2.1 Husdyrbrugets beliggenhed

Hyldgård ligger i landzone.

Nærmeste nabobeboelser til nyt anlæg (ny drægtighedsstald, ny farestald og ny gyllebeholder) er Vipperødvej 58 (ejet af ansøger), som ligger i en afstand af 85 meter, og Vipperødvej 49, som ligger i en afstand af 200 meter. Nærmeste samlede bebyggelse er landsbyerne Nyby (Vipperødvej 9) og Ågerup (Roskildevej 388), som ligger henholdsvis cirka 1.200 og 1.100 meter fra nyt anlæg. Nærmeste byzone er Vipperød, der ligger cirka 800 meter nord for nyt anlæg. Nærmeste område i landzone, der i lokalplan er udlagt til erhvervsformål er område ved Skimmedevej, som ligger cirka 580 meter vest for nyt anlæg.

Der er ingen fremtidige byzone- eller sommerhusområder indenfor 300 meter fra anlægget.

Placering af nyt anlæg i forhold til afstandskrav fremgår af tabel 1.

Tabel 1. Afstandskrav jævnfør §§ 6 og 8 i husdyrbrugsloven og reel afstand fra nyt anlæg.

	Afstandskrav meter	Reel afstand meter
Ikke-almene vandforsyningsanlæg	25	350
Almene vandforsyningsanlæg	50	1.300
Vandløb (herunder dræn) og søer	15	115
Offentlig vej og privat fællesvej	15	80
Levnedsmiddelvirksomhed	25	> 25
Beboelse på samme ejendom	15	30
Naboskel	30	30
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidig byzone- eller sommerhusområde.	50	800
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50	580
Nabobeboelse, Vipperødvej 58 (ejet af ansøger)	50	85
Nabobeboelse, Vipperødvej 49		200

Kommunens vurdering

Kommunen konstaterer, at tilbygningen overholder afstandskravene. Den nye farestald vil have målene 23 x 74 meter, og afstand til naboskel er målt elektronisk i GIS til 30 meter.

Udover overholdelse af de generelle afstandskrav skal kommunen i henhold til husdyrbrugslovens § 20 sikre, at væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra samlet bebyggelse, eksisterende eller kommende byzone- eller sommerhusområde, eller område, der er lokalplanlagt til bolig-, erhvervs- eller rekreative formål. Kommunen konstaterer, at anlægget overholder kravene i husdyrbrugslovens § 20.

3.2.2 Husdyrbrugets landskabelig placering og planmæssige forhold

Der sker ikke ændringer af ejendommens eksisterende anlæg. Nærværende redegørelse og vurdering af ønsket nyt anlæg er således supplement til landskabelige placering og planmæssige forhold som beskrevet i eksisterende miljøgodkendelse fra 2013.

Ejendommens anlæg er beliggende i et område, der har udpegningen ”særligt værdifuldt landbrugsområde”, der landskabsmæssigt er den mest robuste områdetype i det åbne land, og hvor det tilstræbes, at antallet af restriktioner for jordbrugserhvervet så vidt muligt begrænses.

Anlægget skæres af skovbyggelinjen ved baneanlægget mod øst. Det vurderes ikke at være til hinder for projektet, da nødvendige driftsbygninger til landbrugsdrift jævnfør naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 2 nr. 4 kan etableres indenfor skovbyggelinjen. Endvidere ligger anlægget indenfor kystnærhedszone. Denne udpegning indeholder heller ikke restriktioner i forhold til driftsmæssigt nødvendigt landbrugsbygger

Anlægget ligger uden for øvrige bygge- og beskyttelseslinjer. Endelig ligger anlægget ikke i område med rekreative interesser eller områder med særlige landskabelig eller geologisk værdi.

Hyldgård er beliggende ud til Nybyvej mellem denne og jernbanen. Staldene er placeret tæt ved ejendommens stuehus og de øvrige driftsbygninger. Eksisterende og ny gyllebeholder er placeret nord for staldanlægget. Den nye gyllebeholder er placeret cirka 40 meter fra eksisterende gyllebeholder og ny drægtighedsstald. Denne placering er begrundet i terrænet, samt at beholderen ikke skal ligge i vejen for eventuel senere udvidelse af staldanlægget. De nye stalde bygges sammen med de nuværende. Anlægget forbliver således samlet og forholdsvis kompakt, om end det med sin størrelse vil blive mere dominerende i landskabet, end det fremtræder i dag.

De nye stalde opføres i samme materialer som de eksisterende. Ydermure beklædes med gule mursten og taget med brune tagplader.

Omkring eksisterende staldanlæg og gyllebeholder er der beplantning. Dette betyder, at anlægget ikke fremstår så dominerende. Denne beplantning vil blive brudt af de nye staldbygninger og den nye gyllebeholder. Dette vil have betydning for anlæggets udtryk set fra nord og syd, samt set fra øst, hvor terrænet falder ned mod en lavning mellem anlæg og jernbanen, hvilket betyder, at der er frit udsyn til anlægget fra tog, der her passere tæt forbi.

Ved at etablere ny beplantning omkring anlægget i forbindelse med udvidelsen, vil anlæggets påvirkning af landskabelige udtryk ikke ændres væsentlig i forhold til eksisterende forhold.

Kommunens vurdering

Kommunen vil af hensyn til det landskabelige udtryk opfordre til at den nye gyllebeholder placeres så tæt på eksisterende gyllebeholder, som terrænet giver mulighed for.

Kommunen vurderer, at den samlede bygningsmasse vil fremstå som en samlet enhed også efter udvidelsen. Tilbygningen vurderes at være erhvervsmæssig nødvendigt for ejendommens drift. Anlægget vil ikke komme til at virke meget dominerende.

For at sikre de landskabelige hensyn yderligere, vil der blive stillet vilkår om, at tilbygningen skal opføres i samme ydre materialer og farver som eksisterende staldbygning.

Kommunen vurderer, at indtrykket af eksisterende og nye staldbygninger samt eksisterende og nye gyllebeholdere set fra nord, øst og syd visuelt kan blive blødt op ved at etablere beplantning omkring det samlede anlæg på disse tre sider. Der stilles derfor vilkår om dette.

Beplantning skal bestå af hjemmehørende træer og store buske. Inden etablering af beplantning skal der indsendes plan herfor til kommunen, som derefter vurderer, om den indsendte plan kan accepteres. Beplantning skal være etableret det førstkomende efterår efter påbegyndt opførelse af en af de nye staldbygninger og/eller ny gyllebeholder. Etablering skal ske med store planter, og beplantningen skal efterfølgende vedligeholdes.

Med udgangspunkt i de stillede vilkår, samt at nybygningerne opføres i tilknytning til og i samme højde som de eksisterende stalde, vurderer kommunen, at projektet ikke vil være skæmmende for det omkringliggende landskab, samt at det nye anlæg ikke vil være til væsentlig gene for de omkringboende.

3.2.3 Produktionens størrelse

Dyreholdets sammensætning og fordeling af dyr i de enkelte staldafsnit fremgår af tabel 2. Staldenes placering er vist på bilag 1. Godkendelsen er givet på grundlag af oplysningerne i tabel 2.

Tabel 2: Besætningssammensætning og fordeling af dyr i de enkelte stalde i ansøgt drift.

Bygning	Staldsystem	Dyretype	Størrelse kg	Antal	DE	Sti-pladser
Eksisterende sostald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Årsso, løbe/drægtighed		420	66,48	400
	Løsgående, delvis spaltegulv	Årsso, løbe/drægtighed		320	50,65	288
	Kassestier, delvis spaltegulv	Årsso, faring		1.300	88,19	362
Smågrisestald (eksisterende)	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	7-32	7.000	33,92	1.000
Poltestald	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin (polte)	80-110	1.100	13,72	300
Ny drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årsso, løbe/drægtighed		1.260	199,43	850
Ny farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årsso, faring		700	47,48	250
I alt					499,87	

Ejendommens dyrehold er steget fra 1.140 årssøer, svarende til 258 DE (før september 2013 – kaldet nudrift) til 1.400 årssøer, svarende til 317 DE i etape 1 i eksisterende miljøgodkendelsen fra 2013. Med nærværende tillæg stiger dyreholdet til 500 DE.

Antallet af dyreenheder er udregnet jævnfør den nuværende omregningsfaktor for dyreenheder.

Kommunens vurdering

Tillægget til miljøgodkendelsen er givet på grundlaget af de oplysninger om dyrehold og staldd typer som fremgår af tabel 2. Miljøpåvirkningen herunder lugt afhænger af dyresammensætning og fordeling på stalddtype. Derfor fastsættes vilkår om antal dyr, vægtgrænser og den maksimale tilladte produktion.

3.2.4 Husdyrbrugets bygningsanlæg

I forbindelse med udvidelsen af dyreholdet vil der blive etableret en ny farestald, en ny drægtighedsstald og en ny gyllebeholder

Den nye farestald bliver på 23 x 74 meter (1.700 m²) med i alt 250 stipladser. Stalden indrettes med delvis spaltegulv. Farestalden tilbygges det nuværende anlægs sydlige side. Stalden vil flugte med den nuværende østlige gavl.

Den nye drægtighedsstald bliver på 19 x 131 m (2.490 m²) med i alt 850 stipladser. Stalden indrettes med løsdrift og delvis spaltegulv. Der etableres overbrusning over gødearealet i de nye drægtighedsafsnit, hvilket ikke er muligt i de eksisterende stalde, hvor dyrene er opstaldet enkeltvis. Drægtighedsstalden bygges sammen med den eksisterende sygestald på den østlige side og eksisterende farestalds nordside. Stalden vil forlænge anlægget cirka 25 meter i østlig retning. Staldene vil maksimalt være 7 meter høje.

Regnvand ledes via tagrender til et eksisterende dræn, der leder vandet til Isefjorden via et lukket drænsystem. Der er ikke opstillet vilkår eller lavet specifik vurdering på afledning af spildevand og tagvand, idet der skal ansøges om separat udledningstilladelse herfor.

I både eksisterende og nye stalde anvendes ligetryksventilation. Hvor meget der ventileres i de enkelte staldafsnit, afhænger af belægningsgrad og udendørstemperatur. På den nye drægtighedsstald er både ind- og udsugning placeret ved kip. På den nye farestald vil udsugningen placeres over kip, mens indblæsning sidder midt på tagfladen. Normtal for maksimalt luftskifte i sostalde er henholdsvis 3-400 m³/time/stiplads for diegivende søer med pattegrise og 100 m³/time/stiplads i drægtighedsafsnittet. Det betyder at, ved maksimal ventilering udstødes cirka 400.000 m³ luft i timen fra hele anlægget. Ventileringen i staldene styres ved hjælp af temperatur og fugtighedsmålere via computer. Det sikrer, at ventilationen hele tiden kan optimeres efter grisenes behov, samtidigt med at der ikke bruges unødigt energi på at ventilere mere end nødvendigt. Der ventileres døgnet rundt hele året. Ventilationsanlægget er tilkoblet alarm der udløses ved driftsstop. Alarmen fungerer således at ejer og ansatte kontaktes pr. sms, hvis ventilationen sætter ud.

Der er vådfodringsanlæg på ejendommen, hvilket betyder, at det formalede korn og øvrige fodertilskud blandes med vand inden udfodring til grisene. Der anvendes to separate foderstrenger på anlægget. Det muliggør fasefodring, så der kan udfodres én foderblanding i fare- og løbeafsnit og en anden blanding i drægtighedsafsnit. Både blanding og udfodring styres automatisk.

Farestalden vaskes og rengøres imellem hvert hold grise. Løbe- og drægtighedsstalde vaskes efter behov. Staldene vaskes ved iblødsætning og efterfølgende højtryksrensning, hertil anvendes primært rent vand, der kan tilsættes et godkendt sæbe- og desinfektionsmiddel. Al rengøringsvand tilledes gyllebeholder og udbringes med husdyrgødningen.

Der sker ikke ændringer af husdyrbrugets øvrige bygningsanlæg i forhold til eksisterende miljøgodkendelse. Dog vil klimastald i eksisterende staldbygning, som hidtil har være anvendt til søer, fremover anvendt til smågrise. Der findes oversigt over ejendommens bygningsanlæg i bilag 1 og 2.

Kommunes samlede vurdering af husdyrbrugets bygningsanlæg

Kommunens vurderer, at anlæg og opbevaringsanlæg med de stillede vilkår, lever op til de gældende regler og indrettes og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser. Management og indretning af anlægget er yderlige vurderet i afsnit 3.6 om BAT.

3.2.5 Opbevaring af husdyrgødning, kapacitet og håndtering

Der opføres en ny gyllebeholder på 5.200 m³. Den nye gyllebeholder har en diameter på 41 meter. Den er 4 meter dyb og er delvist nedgravet således, at den vil være cirka 2 meter over terræn. Gyllebeholderen lever op til alle nuværende krav herfor. Såfremt der inden, den opføres, kommer yderligere krav til f.eks. kontrol eller afværge foranstaltninger, skal beholderen også leve op til de øgede krav.

Som nævnt i afsnit 3.2.2 opfordrer kommunen til, at den nye gyllebeholder placeres så tæt på eksisterende gyllebeholder som muligt

Den nye gyllebeholder på 5.200 m³ skal overdækkes grundet afstand til nabobebyggelse. Der stilles vilkår herom, da effekten af overdækningen i forhold til ammoniaktab indregnes i overholdelse af BAT-krav (se senere).

For at sikre mod uheld omkring pumpning og håndtering af gylle, stilles der vilkår om, at dette sker under opsyn. Samtidige stilles der vilkår om, at der etableres et befæstede areal med afløb til gyllebeholder, hvis der opsættes en stationær pumpe.

Tabel 3. Oversigt over anlæg til lager af husdyrgødning.

Betegnelse	Eksisterende/nyt	Kapacitet, m³	Beholderkontrol	Overdækning
Gylletank	Eksisterende	2.680	Ja	Flydelag
Gylletank	Ny	5.200	Ja	Fast
Gyllekanaler	Eksisterende	1.400		Lukket system
Gyllekanaler	Ny	1.000		Lukket system
Ialt		10.280		

Faciliteter til opbevaring af husdyrgødning fremgår af tabel 3.

Tabel 4. Den årlige husdyrgødningsproduktion

	Gylle, tons
420 årssøer i løbe-drægtighedsstald, Individuel opstaldning – delvis spaltegulv 420 * 3,96 tons gylle	1.663
1.580 årssøer i løbe-drægtighedsstald, Løsgående – delvis spaltegulv 1.580 * 4,67 tons gylle	7.379
2.000 årssøer i farestald Kassestier – delvis spaltegulv 2.000 * 1,68 tons gylle	3.360
7.000 smågrise (7-32 kg) Toklimastald – delvis spaltegulv 7.000 * 0,132 tons gylle * 1,04 ^a	961
1.100 polte (80-110 kg) Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv 1.100 * 0,53 tons gylle * 0,46 ^b	268
Læsseplads ved ny gyllebeholder Ca. 200 m ² * 0,7 m ³ /m ²	140
Vaskeplads 32 m ² * 0,7 m ³ /m ² + vaskevand	32
I alt	13.803

^a Korrektion for vægt forskellig fra norm: $(32-7) * (13,71 + (0,1597 * (32+7))) / 478 = 1,04$

^b Korrektion for vægt forskellig fra norm: $(110-80) * (13,71 + (0,1597 * (110+80))) / 2862 = 0,46$

Gødningsproduktion fra den ansøgte besætning er beregnet til 13.803 m³ årligt inklusiv tilledt vand. De ovenstående tabel. Ejendommens samlede opbevaringskapacitet af gylle er på den baggrund beregnet til cirka 9 måneder.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at opbevaringsanlæg til gylle lever op til de gældende regler og er indrettet og drives hensigtsmæssigt i forhold til miljø og omgivelser.

Ifølge § 6 i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil en opbevaringskapacitet svarende til mindst 9 måneders produktion normalt være tilstrækkelig til, at udbringningen og gødningsanvendelsen kan ske i overensstemmelse med de generelle miljøregler. På den baggrund vurderes, at ejendomme råder over tilstrækkelig opbevaringskapacitet. Der stilles vilkår om mindst 9 måneders opbevaringskapacitet.

Kommunen vurderer, at opbevaring af husdyrgødning vil ske på en måde, som er i overensstemmelse med de generelle miljøregler og vil medvirke til at begrænse den mulige påvirkning af det omgivne miljø fra opbevaringsanlæggene.

Relevante vilkår om husdyrgødning og håndtering fra eksisterende miljøgodkendelse fastholdes.

3.2.6 Ammoniakfordampning

I husdyrbrugsloven er indarbejdet de nødvendige hensyn til naturområder i kraft af blandt andet den generelle reduktion af ammoniakemissionen og krav til den maksimalt tilladte kvælstofdeposition eller merdeposition til forskellige ammoniakfølsomme naturtyper. Det gennemgås nedenstående.

3.2.6.1 *Det generelle ammoniakreduktionskrav*

Husdyrbrugsloven stiller krav om en generel reduktion af tabet af ammoniak fra husdyrbrugets anlæg. Reduktionen skal ses i forhold til hvor stor ammoniakfordampningen ellers ville være blevet ved det pågældende projekt, hvis dette var blevet gennemført med bedste staldsystem med normal fra 2005/06 som udgangspunkt.

Reduktionskravet for søer og slagtesvin er 30 % og for smågrise 20 %.

Det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra anlæg er opfyldt ved følgende tiltag:

- De valgte staldsystemer
- Gyllekøling
- Fast overdækning på ny gyllebeholder

Den totale emission af ammoniak fra projektet vil årligt være 5.635 kg N/år. Anlægget overholder det generelle ammoniakreduktionskrav med en reduktion på 184 kg N/år ud over minimumskravet.

Kommunens vurdering

Kommunen stiller vilkår om anvendelse af de valgte teknologier. En del vilkår herom fremgår allerede af eksisterende miljøgodkendelse. I dette tillæg til miljøgodkendelse suppleres derfor med øvrige nødvendige vilkår.

Alle disse tiltag er forudsætning for begrænsning af ammoniakemission fra anlægget og dermed for kommunens vurdering af blandt andet belastningen af omgivelserne med luftbåren ammoniak.

3.2.6.2 *Naturvurdering – krav til kvælstofdeposition til ammoniakfølsomme naturtyper*

Ammoniakpåvirkning og natur

Plantesamfund i naturområder kan være følsomme overfor luftbåren kvælstof (ammoniak). Øget tilførsel af ammoniak kan medføre væsentlige tilstandsændringer, som kan forringe områdernes naturmæssige værdi. I forbindelse med en husdyrudvidelse vil der normalt ske en øget fordampning af ammoniak fra stald og lager. En stor del af den fordampede ammoniak falder i kort afstand fra kilden og kan derfor forringe kvaliteten af nærliggende naturområder. Dermed kan der være risiko for negativ påvirkning af væsentlige naturværdier.

På baggrund af oplysninger i GIS-laget ”National – Kvælstoftotal afsætning” på Danmarks Miljøportal er baggrundsbelastning i det givne område 11,3 kg N/år.

I det følgende har kommunen foretaget en vurdering af, om naturområderne i nærheden af anlægget i det aktuelle projekt kan blive påvirket væsentligt som følge af øget kvælstoffordampning.

Vurderingerne er foretaget med baggrund i beskyttelsesniveauerne beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 for såkaldt kategori 1-, 2- og 3-natur. Desuden er påvirkning af anden § 3 beskyttet natur også vurderet.

Kategori 1 -natur. Ammoniakfølsomme naturtyper inden for Natura 2000-områder

Anlægget ligger ikke i eller nær ved internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er Natura 2000-området Egernæs med holme og Fuglsø, der ligger cirka 2,4 km øst for anlægget.

Beregning af ammoniakdeposition til Natura 2000-området er foretaget i en scenarieberegning. Den totale deposition af ammoniak til området er beregnet til 0,1 kg N/ha/år.

For kategori 1-natur gælder, at den totale ammoniakdeposition til naturområdet ikke må overskride følgende beskyttelsesniveau. Maksimal totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden (og dermed kumulation):

- 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug
- 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug
- 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldepositionen fra anlægget ligger under det laveste beskyttelsesniveau. I vurderingen af depositionen er det derfor ikke nødvendigt at tage hensyn til antallet af andre husdyrbrug i nærheden. Kravet til totaldepositionen fra anlægget er dermed overholdt.

Kommunen vurderer derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af habitatområdet eller dets udpegningsgrundlag.

Da alle andre habitatområder ligger længere væk fra anlægget, vurderer kommunen, at udvidelsen heller ikke indebærer nogen risiko for væsentlig negativ påvirkning af andre habitatområder og deres udpegningsgrundlag, idet ammoniakdepositionen vil være mindre eller den samme som for ovenstående område.

Kort 1. Nærmeste kategori 2-natur (grønbrun skravering).

Kategori 2-natur. Ammoniakfølsomme naturtyper uden for Natura 2000-områder

Anlægget ligger ikke nær ved kategori 2-natur. Nærmeste kategori 2-natur er et overdrev, der ligger cirka 2,5 km sydvest for anlægget. Se kort 1.

Beregning af ammoniakdeposition til overdrevet er foretaget i en scenarieberegning. Den totale deposition af ammoniak til området er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

For kategori 2-natur gælder, at den totale ammoniakdeposition til naturområdet ikke må overskride beskyttelsesniveauet på 1,0 kg N/ha/år fra det enkelte husdyrbrug.

Kommunens vurdering

Den beregnede totaldeposition ligger under beskyttelsesniveau, og kommunen vurderer derfor, at udvidelsen ikke indebærer nogen risiko for en væsentlig negativ påvirkning af kategori 2-natur.

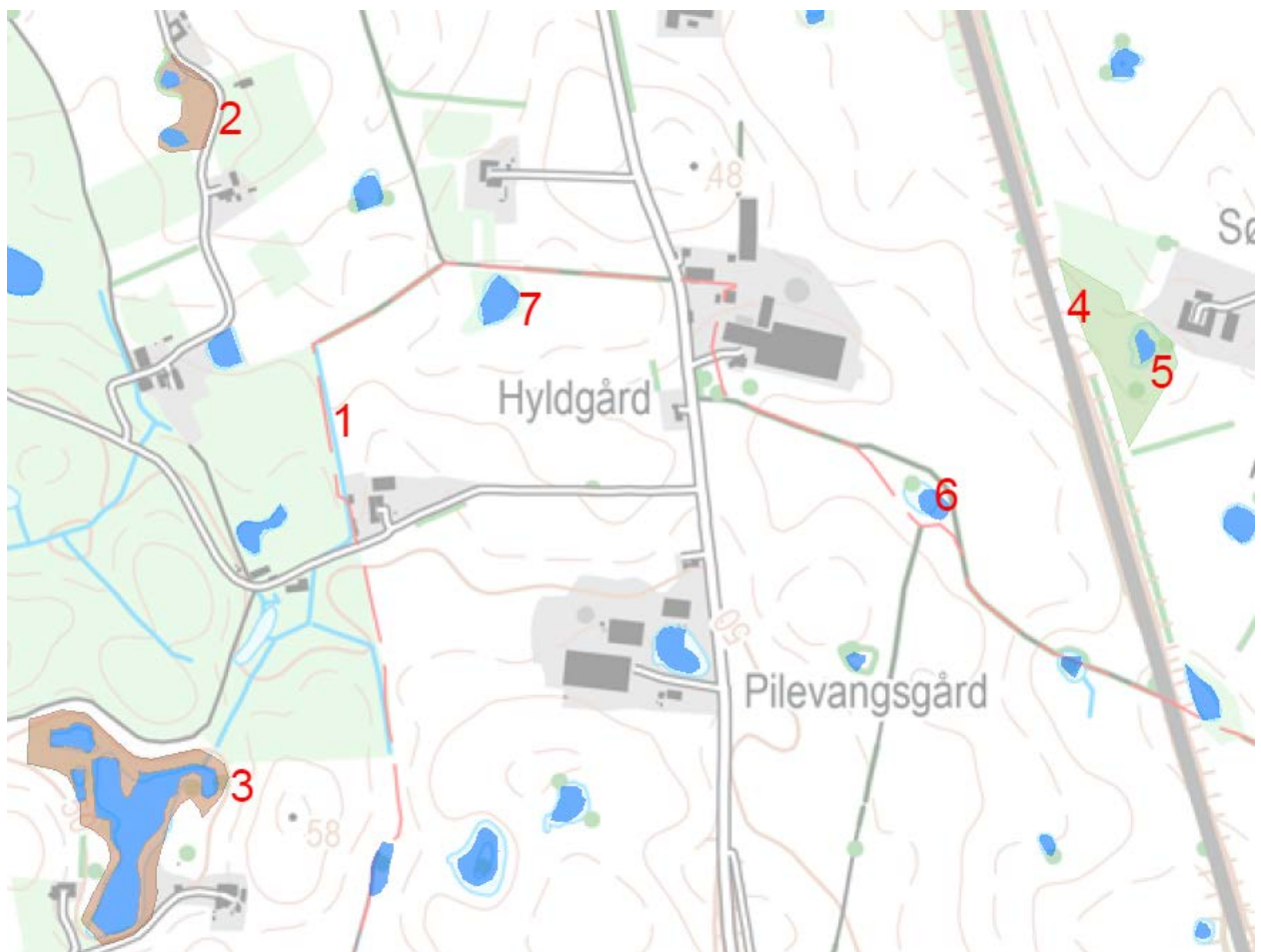
Kategori 3-natur og anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3

Kategori 3-natur er ammoniakfølsomme naturtyper, som ikke er omfattet af kategori 1- og 2-natur. Det drejer sig om heder, moser og overdrev, som er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.

Anden natur beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3 kan også blive påvirket af ammoniakdeposition, hvorved kan ske ændring af naturtypens tilstand.

Tabel 5. Beregninger af ammoniakdepositionen foretaget i husdyrgodkendelse til natur nærmest anlægget.

Nr. på kort 2	Naturtype	Afstand fra anlæg Cirka meter	Merdeposition, kg N/ha/år	Totaldeposition, kg N/ha/år
1	Potentielt ammoniakfølsom skov - kategori 3-natur	500	0,6	1,3
2	Mose/sø - kategori 3-natur	660	0,2	0,3
3	Mose/sø - kategori 3-natur	740	0,1	0,1
4	Eng - § 3 beskyttet	250	2,1	3,6
5	Sø - § 3 beskyttet	280	1,2	2,1
6	Sø - § 3 beskyttet	150	1,4	2,6
7	Sø - § 3 beskyttet	270	0,9	1,8

Kort 2. Beskyttet natur i nærheden af anlægget.

Kommunen skal derfor vurdere, om det ansøgte kan føre til tilstandsændringer af såvel kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur. Der er foretaget beregninger af ammoniakafsætningen til de naturområder, der ligger nærmest anlægget. Naturområder, hvortil der er beregnet ammoniakdeposition, fremgår af kort 2. Beregninger er foretaget i det elektroniske ansøgningssystem, dels i ansøgningsskemaet (102387), dels i scenarieskema (107026).

Resultat af beregning fremgår af tabel 5.

Kategori 3-natur

For kategori 3-natur skal kommunen konkret vurdere, om der skal fastsættes vilkår om maksimal merdeposition. Kravet må dog ikke være under en maksimal merdeposition på 1,0 kg N/ha/år.

Nærmeste område, der er udpeget som potentiel ammoniakfølsom skov, er Fruerskov cirka 500 meter vest for anlægget. Se kort 2, hvor området har nummer 1. Merdepositionen til området er beregnet til 0,6 kg N/ha/år.

Merdeposition til øvrig kategori 3-natur – naturområderne 2 og 3 – er beregnet til henholdsvis 0,2 og 0,1 kg N/ha/år.

Merdepositionen til kategori 3-natur ligger således under afskæringskriteriet.

Anden § 3 beskyttet natur undtagen søer

Efter naturbeskyttelseslovens § 3 er der forbud mod at foretage noget, der afstedkommer ændringer i tilstanden af en række beskyttede naturtyper med en vis størrelse. Medfører en ændring af dyrehold merdeposition på 1,0 kg N/ha/år eller derunder, vil det ansøgte som altovervejende hovedregel ikke medføre en tilstandsændring af naturtypen.

Nærmeste §3 beskyttet natur er en eng beliggende ca. 250 øst for Nybyvej 29. Engen er relativt artsrigt men ikke med sjældne arter. Engen er omgrænset af togbane (vest for) og græsmarker, der afgræsses af heste. Derfor sker der ikke direkte afstrømning af næringsstoffer til arealet fra omkring liggende dyrkede marker. Efter besigtigelsen er afgrænsningen af udpegningen ændret og præciseret (fremgår af kort 3). Depositionen i det tættest beliggende punkt i forhold til Nybyvej 29 fremgår også af kort 3.

Kort 3. Placering af engen (grøn skravering), Nybyvej 29 og punktet hvor ammoniak depositionen er beregnet.

Baggrundsbelastningen i området er 11,3 kg N/ha/år, og totaldeposition på engen er derfor 14,9 kg N/ha/år (11,3 kg N/ha/år + 3,6 kg N/ha/år). Tålegrænsen for ferske enge er generelt vurderet til at ligge mellem 15-25 kg N/ha/år. Det betyder at den totale belastning af engen ikke overstiger den nedre tålegrænse for enge.

På trods af at merdepositionen er højere end det generelle afskæringskriterie på 1 kg N/ha/år er det kommunens vurdering at der ikke skal stilles skærpede vilkår om nedbringelse af merdepositionen. Dette begrundes med at.

- Naturområdet har ingen særlig status i kommuneplanen eller retningslinjer herfor.
- Området er ikke omfattet af fredning, handleplan for naturpleje eller anden planlagt indsats.
- Den totale ammoniak deposition er lavere end den nedre tålegrænse for enge.

Det er derfor kommunens vurdering at udvidelsen på Nybyvej 29 ikke vil påvirke engen negativt.

§ 3 beskyttede søer

I nærheden af anlægget findes flere beskyttede søer og vandhuller. Ingen af søerne og vandhullerne er klarvandede eller højt målsatte. Der er således tale om søer og vandhuller, som ikke er kvælstofbegrænsede. Søerne og vandhullerne er derfor ikke følsomme overfor deposition af kvælstof.

På baggrund heraf vurderer kommunen, at tålegrænsen for de tre søer nærmest anlægget ikke er under 30 kg N/ha/år.

Med en baggrundsbelastning på 11,3 kg N/ha/år er totalbelastning af de tre søer henholdsvis 13,4; 13,9 og 13,1 kg N/ha/år. Tålegrænsen er således ikke overskredet for de tre søer nærmest anlægget (markeret som 5, 6 og 7 i tabel 3 og på kort 2).

Kommunen vurderer derfor, at ammoniak fra anlægget ikke vil give anledning til væsentlig tilstandsændring af søerne.

Kommunens vurdering

Ud fra ovenstående vurderer kommunen samlet, der ikke vil ske tilstandsændring af kategori 3-natur og anden § 3 beskyttet natur som følge af det ansøgte.

3.2.6.3 Bilag IV-arter

På habitatdirektivets bilag-IV er der listet en række dyre- og plantearter, der kræver skærpet beskyttelse. Der skal sikres en gunstig bevaringsstatus for disse arter. Kommunen har foretaget en vurdering af hvorvidt dyrearternes yngle- og resteområder kan beskadiges i arternes naturlige udbredelsesområde som følge af det ansøgte.

Arter, der potentielt kan findes i Holbæk Kommune ved eller i nærheden af udbringningsarealer, fremgår af nedenstående tabel. En stor del af bilag IV-arter, hvis yngle- og resteområder vil kunne blive påvirket af ammoniak, findes i kommunen primært ved de våde naturtyper.

Tabel 6: Bilag IV arter i området

Bilag IV art	Foretrukken ynglehabitat
Markfirben	Typisk solvendt skråning med veldrænedede, løse jordtyper og sparsom bevoksning. Findes spredt i landskabet på åbne, varme, solrige lokaliteter ex. sandede bakkeområder, grusgrave, heder, stendiger og sydvendte skråninger.
Spidssnudet frø	Vandhuller som indgår i sammenhængende naturområder især enge og moser.
Springfrø	Vandhuller.
Klokkefrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rug undervands- eller flydebladsvegetation.
Strandtudse	Lavvandede, lysåbne, udtørrede vandhuller og markoversvømmelser.
Grønbroget tudse	Lysåbne vandhuller og markoversvømmelser med ringe eller ingen vegetation.
Løvfrø	Lysåbne, ofte lavvandede vandhuller med rent vand og rig undervands- og flydebladsvegetation.
Løgfrø	Lysåbne, vegetationsrige vandhuller med rent vand.
Stor vandsalamander	Lysåbne, ofte vegetationsrige, rene vandhuller.
Mygblomst	Fugtige enge og i moser med kalk i jorden. Den kan også findes i fugtige lavninger i klitter og i frodige rørsumpe. Især findes den på steder nær kysten. I Holbæk Kommune er den kun registreret på Orø.

Kommunens vurdering

Kommunen har i ovenstående afsnit vurderet, at den ansøgte drift ikke vil medføre tilstandsændringer i nærliggende naturtyper. Bevaringsstatus for eventuelle bilag IV-arter må derfor betragtes som værende uændret i forbindelse med det ansøgte projekt, da deres yngle- eller rastepladser ikke påvirkes negativt. Kommunen vurderer, at ingen af arterne, der er optaget på habitatdirektivets bilag IV, vil blive påvirket negativt.

3.2.7 Lugt

Lugtemissionen fra husdyrbrug stammer primært fra produktionsanlægget. Mange forhold kan influere på lugtemission fra produktionsanlæg, herunder f.eks. staldindretning, ventilationsanlæggets udformning, belægningsgraden, strøelse, gødningshåndtering, drikkevandssystemet samt hygiejnen i stalden.

Ved vurdering af om der forekommer lugtgener fra husdyrbrug, er det praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzone må derfor som udgangspunkt acceptere visse ulemper, der kan være forbundet med at være nabo til et landbrug.

De væsentligste lugtgener i forbindelse med svineproduktion forekommer i varme vindstille perioder, hvor ventilationsluft fra stalden giver anledning til lugt og i forbindelse med omrøring af gylle.

Krav til lugtgener afhænger af, hvilken type bebyggelse der er tale om. I ansøgningsystemet er der derfor beregnet teoretisk geneafstand for tre bebyggelsestyper: byzone/sommerhusområde, samlet bebyggelse i landzone og enkeltbeboelse i landzone. Naboejendomme med landbrugspligt og naboejendomme ejet af ansøger er ikke omfattet af genekriterierne for lugt.

Geneafstanden er den minimumsafstand, der skal være fra et anlæg til beboelse uden genekriteriet overskrides. Indeholdt i udregningen er blandt andet anlæggets beliggenhed, husdyrtype, data for fremherskende vindretning og hastighed med videre.

Vipperødvej 49 er nærmeste enkeltbolig i landzone, som ikke er ejet af ansøger, og som ikke har landbrugspligt. Boligen på Vipperødvej 49 ligger i en vægtet gennemsnitsafstand på 260 meter fra anlæggets lugtcentrum. Korrigeret geneafstand er 197 meter. Genekriteriet for enkeltbolig er således overholdt.

To forskellige samlede bebyggelser ligger i næsten samme afstand fra anlægget. Vipperødvej 9 (Nyby) er beboelse i en af disse nærmeste samlede bebyggelser. Boligen på Vipperødvej 9 ligger i en vægtet gennemsnitsafstand på 1.245 meter fra anlæggets lugtcentrum. Korrigeret geneafstand er 490 meter. Roskildevej 388 (Ågerup) er beboelse i den anden af disse nærmeste samlede bebyggelser. Boligen på Roskildevej 388 ligger i en vægtet gennemsnitsafstand på 1.241 meter fra anlæggets lugtcentrum. Korrigeret geneafstand er 544 meter. Genekriteriet er dermed overholdt for begge samlede bebyggelser.

Vipperød er nærmeste byzone. Nærmeste afgrænsning af byzonen ligger i vægtet gennemsnitsafstand på 898 meter fra anlæggets lugtcentrum. Korrigeret geneafstand er 735 meter. Genekriteriet for byzone er derfor overholdt.

Tabel 7. Geneafstande og gennemsnitsafstande.

Adresse	Bebyggelsestype	Ukorrigeret geneafstand m	Korrigeret geneafstand m	Vægtet gennemsnitsafstand m
Vipperødvej 49	Enkeltbolig	224	197*	251
Vipperødvej 9	Samlet bebyggelse	544	490**	1.245
Roskildevej 388	Samlet bebyggelse	544	544	1.241
Vipperød	Byzone	735	735	898

*: Geneafstand reduceret 20 %, da staldanlæg er placeret nord for bebyggelse i intervallet 300°-60°, og geneafstand forøget med 10 %, da andet husdyrbrug med over 75 DE nærmere end 100 meter fra bebyggelse

** : Geneafstand reduceret 10 %, da staldanlæg er placeret nord for bebyggelse i intervallet 300°-60°

Ovenstående geneafstande og gennemsnitsafstande fremgår af tabel 7. Geneafstandene er udregnet i husdyrgodkendelse.dk. For alle geneafstandene gælder, at det er udregningen efter den ny lugtmodel, der giver længst geneafstand. Nogle af afstandene er beregnet af kommunen i scenarieberegning med nummer 107026.

Til reduktion af ammoniakfordampningen anvendes teknologien køling af gyllen i gyllekanalerne under stierne i de to nye stalde. Denne teknologi kan også reduceres lugt fra stalde, men kun hvis der er tale om stalde med rørudslusning af gylle fra gyllekanalerne. I ansøgningen er der ikke angivet, hvorvidt der er tale om rørudslusning eller anden form for udslusning. Ansøgers konsulent har den 31. juli 2018 oplyst, at projektet kun er løst skitseret, så denne detalje næppe kendes på nuværende tidspunkt. Der er derfor taget udgangspunkt i værst tænkelige situation og ikke i ovenstående indregnet lugtreduktion som følge af gyllekølingsanlægget.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at husdyrbruget kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne.

Der stilles vilkår om maksimalt antal søer og maksimal samlet vægt af svin på stald, da dette er en forudsætning for udførte lugtberegninger.

For alle husdyrbrug gælder, at lugtemissionen kan begrænses ved at opretholde en god staldhygiejne, og at produktionsforhold og arbejdsgange skal tilrettelægges således, at dannelsen af lugtende stoffer minimeres. De vejledende geneafstande bygger på en forudsætning om ”god staldhygiejne”. På baggrund heraf fastholder Holbæk Kommune vilkår vedrørende renholdelse af staldanlæg og ejendommen generelt med henblik på at sikre, at lugtgener begrænses mest muligt.

3.2.8 Støv

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse. Kommunen finder ikke anledning til at ændre vurderingen. Beskrivelse og vurdering fra eksisterende miljøgodkendelse er derfor gengivet nedenstående:

Der kan være støvgener ved foderlevering, indblæsning og maling af korn. Ligesom der i forbindelse med jordbearbejdning, tærskning og presning kan forekomme støv.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at de støvende aktiviteter fra produktionsanlægget ikke vil give nogen gener for omkringboende til bedriften, da afstanden til nabobeboelse er forholdsvis stor.

Der stilles vilkår om, at hvis der opstår væsentlige støvgener for de omkringboende, som vurderes at væsentlig større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

3.2.9 Støjklider

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse. Kommunen finder ikke anledning til at ændre vurderingen. Beskrivelse og vurdering fra eksisterende miljøgodkendelse er derfor gengivet (i lettere redigeret form) nedenstående:

Støj kan forekomme fra dyr og staldmekanik (mølleri, ventilation mv.), samt transport til og fra ejendommen samt ikke mindst i forbindelse med markarbejde.

Støjen fra foderanlæg og ventilation er kontinuerlig. Derudover kan den almindelige drift af anlægget og pasning af dyrene give anledning til støj. Pasning af dyrene foregår alle dage i timerne kl. 6 - 20.

Transporter til og fra ejendommen og ikke mindst markarbejde vil resultere i en del støj. Gener fra transport er vurderet separat i godkendelsen. Markarbejde vil være mest intenst i forår og sensommer. Som udgangspunkt vil størstedelen af jordbearbejdning og såning ske i dagtimerne, men i enkelte tilfælde kan der køres på andre tider af døgnet f.eks. i forbindelse med marksprøjtning og høst. Markarbejde kan forsage de anbefalede grænseværdier for støj overskrides kortvarigt. Det vurderes ikke at være nogen væsentlig gene, endvidere vil der ikke i forbindelse med udvidelsen være øgede støjgener i forbindelse med markdriften.

Kommunes vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at støjen fra anlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser, idet afstanden til nabobeboelse er forholdsvis stor. Kommunen vurderer at støjen fra vedværende støjkilder ikke vil overstige de af miljøstyrelsen angivne maksimums grænser på 55 dB dag/ 45 dB aften / 40 dB nat ved nabobeboelse.

Transport og markarbejdet kan forsage, at de anbefalede grænseværdier for støj overskrides ganske kortvarigt, f.eks. når en traktor passere en naboejendom. Da dette vil være ganske kortvarigt vurderer kommunen det ikke at være til nogen væsentlig gene.

Der er endvidere opsat vilkår om servicering og vedligehold af gårdens tekniske anlæg, der sikre at det tekniske anlæg ikke støjer unødigt. Kommunen stiller vilkår om, at driften af husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige støjgener udenfor ejendommens areal. Hvis der efter kommunens

vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Ved vurdering af støjgeners væsentlighed tages udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

3.2.10 Transport

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse, som derfor er gengivet (i lettere redigeret form) nedenstående:

Transporten til og fra Hyldgård sker ad Gl. Skovvej, samt ad Vipperødvej eller Nybyvej. Antallet af tunge transporter før og efter projektet fremgår af tabel 8. For at undgå tung trafik at traditionelle gyllevogne på veje, pumpes store dele af gyllen ud til en gylleudlægger.

Tabel 8. Opgørelse af eksterne transporter til og fra anlægget på Nybyvej 29.

Transporttype	Antal transporter pr. år, før udvidelsen	Antal transporter pr. år, efter udvidelsen
Husdyrgødning til lejet beholder.	30	0
Husdyrgødning til container i udbringningsperioden	55	238
Foder – Ekstern transport	26	26
Brændstof	2	2
Afhentning af døde dyr	52	52
Afhentning af smågrise	52	52
Levering af dyr	26	26
Diverse leveringer	52	52
Antal transporter i alt	295	448
Antal transporter i alt pr. dag	0,8	1,2

Det fremgår af tabel 8, at der efter udvidelsen på årsbasis er 153 transporter mere end ved den nuværende produktion. Den øgede transport består udelukkende af transport af husdyrgødning. Kørsel af husdyrgødning til udbringningsarealerne vil være forholdsvis intensiv de relativt få dage der udbringe. I den øvrige del af året vil transporter til anlægget ikke stige i frekvens. Da transport af husdyrgødningen i udbringningsperioden vil være forholdsvis intens, er der opsat vilkår i hvilket tidsrum transport skal ske.

I tabel 8 er ikke angivet intern transport på bedriften f.eks. kørsel med halm og korn fra markerne, eller kørsel med redskaber i forbindelse med markarbejdet. Der drives ikke flere hektar end på nuværende tidspunkt efter udvidelsen.

Kommunes vurdering

I en miljøgodkendelse skal kommunen vurdere, om til- og frakørsel til virksomheden vil kunne ske uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende. Dette fremgår af lovgivningen og af afgørelser fra Natur- og Miljøklagenævnet¹, hvoraf det også fremgår, at det ved reguleringen af husdyrbrug er praksis at betragte landzonen som landbrugets erhvervsområde, og beboere af boliger i landzonen må derfor acceptere visse ulemper, som kan være forbundet med nærheden til landbrug. Færdsel på offentlig vej reguleres af færdselsloven og håndhæves af politiet. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår om anvendelse af bestemte interne adgangsveje til virksomheden. For virksomhedens egne køretøjer kan der herudover stilles vilkår om, hvilke veje med offentlig adgang, der skal benyttes ved til- eller frakørsel. Endelig kan der stilles krav om, at til- eller frakørsel af foder, gødning med videre kun må ske på bestemte tidspunkter.

Kommunen vurderer, at de anførte transporter til og fra ejendommen er på et niveau, der kan forventes af denne størrelse husdyrproduktion.

Vilkår til transport i eksisterende miljøgodkendelse vurderes at skulle fastholdes. Der stilles derfor vilkår om, at transport med husdyrgødning skal foregå i dagtimerne på hverdage mellem 8.00-18.00. Der er også stillet vilkår om, at transport af gylle skal ske i lukket vogn.

Der er tale om transporter ad offentlige veje, som skal kunne tage den nødvendige trafik, og det er kommunens vurdering, at generne af transport med betingelserne fastsat i vilkårsdelen er mindsket og imødegået i det omfang, det er muligt indenfor husdyrgodkendelsesloven.

3.2.11 Lys

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse, som derfor er gengivet nedenstående:

Der vil være uændret lys på og fra ejendommen før og efter udvidelsen. Der vil ved normal drift ikke være brug for at anvende arbejdsprojektør udendørs ved anlægget. Der er opsat udendørs belysning ved døre og læsseramper. Da der er tale om en svinestald, vil der alene være lys i staldene inden for arbejdstid i tidsrummet 7.00 til 18.00 alle ugens dage. Om natten vil lyset være slukket.

Kommunens vurdering

Det er kommunens vurdering, at udendørs belysning ved døre og læsserampe ikke vil give anledning til nogen gener for de omkringboende, da udvidelsen af staldanlægget ske bag ved eksisterende bygninger. Udendørs belysning bør naturligvis kun anvendes, når der er behov for det så der ikke bruges unødigt energi. Det er kommunens vurdering, at lys fra staldene ikke vil give anledning til gener for naboer eller landskabelige værdier, da der etableres beplantning omkring staldanlægget.

¹ Blandt andet NMK-132-00412, NMK-132-00705 og NMK-132-00596

3.2.12 Fluer og skadedyr

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse, som derfor er gengivet (i lettere redigeret form) nedenstående:

Den mest almindelige gene fra skadedyr er fluegener, som ofte resulterer i naboklager, men rotter og mus kan også udgøre en væsentlig gene.

Fluer

Staldareal og det øvrige anlæg holdes rengjort og ryddeligt således der ikke er unødigt opformering af fluer. Der foretages flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer.

Forebyggelse af flueplage kræver først af alt en god gødningshåndtering og en generel god staldhygiejne med fjernelse af gødnings- og foderrester. Dette bør være det primære for at undgå masseforekomst af fluer i stalde, mens forskellige former for aktiv bekæmpelse kan bruges som et supplement, hvor det kan være vanskeligt at forebygge.

Rotter

Pt. anvendes skadedyrsbekæmpelsesfirmaet Kiltin til bekæmpelse af rotter på ejendommen.

Opbevaring af korn, fodermidler, sædekorn og affald mv. skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af rotter.

Kommunes vurdering

Opformering af fluer kan i vidt omfang forebygges ved hyppig rengøring og renholdelse af husdyrbruget anlæg og udendørsarealer. Der stilles vilkår om, at staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således der ikke er unødigt opformering af fluer.

Kommunen stiller vilkår om, at hvis der opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkolog.

Kemiske midler til bekæmpelse af rotter må kun foretages af autoriserede personer eller deres ansatte. Konstateres der rotter på ejendommen, skal man straks kontakte kommunen eller bekæmpelsesfirma for bekæmpelse af rotterne.

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste samt med overholdelse af ovenstående vilkår, at ejendommens tiltag til forebyggelse og bekæmpelse af fluer og skadedyr vil være tilfredsstillende.

3.2.13 Ressourceforbrug

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse, som derfor er gengivet (i lettere redigeret form) nedenstående:

3.2.13.1 Energi

Ejendommens energiforbrug før og efter udvidelsen er vist i tabel 9.

Tabel 9. Husdyrbrugets ressourceforbrug før og efter udvidelsen

Ressource	Forbrug - før udvidelsen	Forbrug – efter udvidelsen	Ændring
Elforbrug, kWh	433.200	817.700	47 %
Halmfyr	700 bigballe	700 bigballe	-
Dieselolie (traktorer mv.), l	12.600	12.600	-

Det forventede elforbrug beregnes efter normtal til 433.200 kWh/år i nudrift. Det reelle elforbrug er opgjort til 460.062 kWh (jævnfør regnskab 2006). Med i forbruget er medtaget strøm der forbruges i beboelsesbygningerne på gården. Ansøger har selv i besluttet sig i fremtiden at anvende følgende el-besparende foranstaltninger:

- Regelmæssig kontrol og kalibrering af temperatur- og fugtføler.
- Vedligeholdelse og optimering af klimaovervågningen i stalden.
- Ur på lys i alle stalde, således der kun er lys, når det nødvendigt.
- Optimal placering af varmekilder i farestalden.
- Regelmæssig rensning og servicering af ventilationsanlæg.

Der anvendes et årligt forbrug på omkring 12.600 liter dieselolie til traktorer med videre. Diesel opbevares i en 4000 liter tank ved værksted. Derudover er der en ekstra tank til backup placeret ved halmfyret. Begge tanke står på fast gulv, er overdækkede, og der er bakke til opsamling af spild fra slange og påfyldningsstuds.

Der er halmfyr til opvarmning af stalde og 13 boliger i området. Til det anvendes årligt ca. 1.408.000 kWh svarende til et årligt forbrug på ca. 700 bigballe. Ved etablering af gyllekølings-anlæg vil en del af varmen til fareafsnittene kunne leveres herfra.

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at ved realisering af projektet bør el-forbruget udregnet pr. årssø ligger under normtallet, idet man ved etablering af nye staldanlæg har mulighed for at anvende den mest effektive teknologi. Kommunen har derfor stillet vilkår om, at det reelle forbrug registres månedsvist. Derudover er der stillet vilkår til drift, vedligehold og servicering af anlægget for at begrænse elforbruget. Efter udvidelse beregnes ud fra normtal et gennemsnits forbrug på 817.700 kWh/år. Det reelle forbrug bør efter udvidelsen ligge lavere end det.

Ansøger har angivet, at der opstilles tidsstyring af lys i staldene. Vilkår herom fastholdes.

Kommunens vurdering af energiforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6

For at sikre at der ikke sker forurening af jord, overfladevand og grundvand fastholdes vilkår om, at opbevaring og tankning fra olietank skal ske på fast bund.

Kommunen vurderer, at håndtering og opbevaring af olie m.v. vil foregå på en miljømæssig forsvarlig måde, når de til enhver tid gældende generelle regler og kommunes regulativ for erhvervsaffald samt fastsatte vilkår overholdes.

3.2.13.2 Vand

Vandforbrug før og efter udvidelsen af husdyrbruget fremgår af tabel 10.

Tabel 10. Husdyrbrugets forbrug af vand i før og efter udvidelsen

Anvendelse	Forbrug før udvidelsen (m ³)	Forbrug efter udvidelsen(m ³)
Vandforbrug til drikkevand	7.410	13.975
Vand til rengøring	570	1.075
Sanitet	365	365
Vask af maskiner	10	10
I alt	8.355	15.425

Vand leveres i dag fra Vipperød Vandværk. I forbindelse med projektet har ansøger søgt om en ny boring på anlægget. Det er meningen boringen skal levere vand til svineproduktionen, mens vand til beboelse og sanitet forsat skal leveres af Vipperød Vandværk.

Vandforbrug før udvidelsen er i normalt opgjort til 8.355 m³. Det reelle forbrug er opgivet 11.768 m³ vand inklusiv forbruget til beboelse. Forbruget efter udvidelse anslås, at være 15.415 m³.

Husdyrbrugets vandforbrug vil variere med årstiderne, således at der bruges større mængder vand i sommerhalvåret, hvor dyrene har større behov for drikkevand, og frekvensen af overbrusning øges. Ansøger foretager en række foranstaltninger for at nedbringe vandforbruget. Stalde rengøres ved i blødsætning, inden der højtryksrens. Stalde rengøres, når et afsnit tømmes. Ved udbringning af husdyrgødningen opgøres den samlede mængde gylle. Således kan det fastslås, hvis vandforbruget afviger fra det normale. Vandrør i staldene monteres synligt, således der sker detektering og øjeblikkelig udbedring af lækager.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at det øgede vandforbrug i staldanlægget afspejler udvidelse af husdyrproduktionen, og at der ikke sker unødvendigt ressourceforbrug af vand i forbindelse med husdyrbrugets produktion. Der skal som det øvrige ressourceforbrug tilstræbes, at der løbende implementeres besparende foranstaltninger i driften.

Med vilkår om at registrering af forbruget hver måned, vil drikkevands spild og brud på rørsystem kunne opdages.

Kommunens vurdering af vandforbruget i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

3.2.13.3 Foder

Tabel 11. Oversigt over foder forbrug og opbevaring

Fodertype	Forbrug, tons	Opbevaring
Korn, egen avl	240	Siloer
Korn, indkøbt	100	Foderlade
Mineraler/soyaskrå	400	Foderlade

Der anvendes foderkorn fra egen avl, samt indkøb korn og fodertilskud. For at kunne nedbringe og effektivisere foderforbrug, kontrolvejes foderet kontinuerligt, og foderplanen revideres og optimeres minimum en gang om året.

Kommunens vurdering

Kommune vurderer, at foderopbevaringen vil ske på en miljømæssig forsvarlig måde, samt at opbevaringen ikke giver anledning til opformering af skadedyr, når de til enhver tid gældende generelle regler overholdes.

Kommunens vurdering af foder i forhold til BAT findes i afsnit 3.6.

3.2.14 Hjælpestoffer til markbrug

Der opbevares ikke såsæd, handelsgødning og pesticider på ejendommen.

3.2.15 Afledning af spildevand og tagvand

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse, som derfor er gengivet (i lettere redigeret form) nedenstående:

Spildevandet fra vask af staldanlæg og maskiner ledes til gyllebeholder. Efter udvidelsen vil der være væsentligt mere rengøringsvand fra stalde, dette indgår i den beregnede mængde husdyrgødning og gyllebeholderens opbevaringskapacitet.

Spildevand fra toilet og bad ledes til eksisterende septiktank ved stuehus, og herfra videre til dræn. Der vil ikke være nogen merudledning af spildevand fra sanitet eller noget processpildevand for produktionen. Afledning af spildevand i landzone reguleres endvidere af andre regler. I tilfælde af at der afledes mere spildevand, skal der søges om separat tilladelse for det.

Ved opførelsen af det nye staldanlæg øges tagfladen med 4.260 m². Derved øges den mængde tagvand der afledes fra bygningsanlægget øges derved med gennemsnitligt 2.982 m³. Regnvandet ledes via tagrender til et eksisterende dræn, der leder vandet til Isefjorden via et lukket drænsystem.

Tabel 12. Opgørelse af produktionens afledning af spildevand

Type	Forbrug før udvidelsen	Forbrug efter udvidelsen
Vask af staldanlæg	570 m ³	1.075 m ³
Vask af maskiner	10 m ³	10 m ³
Wc og bad	365 m ³	365 m ³

Kommunes vurdering

Kommunen vurderer, at spildevand fra produktionen herunder vaskevand ikke vil give anledning til væsentlig forurening, samt at kapaciteten i gyllebeholder er tilstrækkelig til at rumme de angivne mængder spildevand fra produktionen ved den ansøgte drift. Kommunen vurderer derfor, at der ikke er grund til at antage at ændringen af husdyrholdet vil have nogen væsentlig effekt, når de stillede vilkår efterleves.

Der er ikke opstillet vilkår eller lavet specifik vurdering på afledning af spildevand og tagvand, idet der skal ansøges om separat udledningstilladelse herfor. Der gøres derfor opmærksom på, at tilladelse til udledning af tagvand skal ansøges og gives i en separat tilladelse.

3.2.16 Affald

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse, som derfor er gengivet (i lettere redigeret form) nedenstående. I kommunens vurdering indgår ikke længere vilkår om afhentning af døde dyr, da regler vedrørende dette administreres af anden myndighed:

Der produceres forskellige affaldstyper på ejendommen. I tabel 13 ses en oversigt over husdyrbruget affald. Hovedparten af affaldet vil være papir, pap og anden emballagerest. Der er også miljøfarligt affald fra produktionen så som spildeolie og kemikalierester. Alt affald fra produktionen sorteres og leveres til modtageplads for erhvervsaffald. Husholdningsaffald afhentes af den kommunale renovationsordning.

Affald køres på genbrugsstation ca. hver 3. uge.

Spildolie fra traktorer og maskiner opbevares i tæt beholder på støbt gulv uden afløb til kloak. Der er en årlig produktion på ca. 200 liter spildolie. Som det fremgår af vilkår skal dato og mængde for aflevering registreres. Kemikalie- og medicinaffald opbevares i aflåst rum/skab.

Døde smågrise opbevares i kølecontainer og døde søer opbevares på fast areal med kadaverkappe minimum 15 meter fra offentlig vej. Døde dyr afhentes af DAKA normalvis indenfor 24 timer efter anmeldelse.

Kommunens vurdering

Holbæk Kommune vurderer, at opbevaring, håndtering og bortskaffelse af døde dyr og affald m.v. sker på en miljømæssig forsvarlig måde. Der stilles vilkår om, at bortskaffelse af affald til rette modtager skal dokumenteres over for kommunen.

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen, undtagelser for dette fremgår af kommunens regulativ for afbrænding af haveaffald.

Kommunen gør opmærksom på at farligt affald, som spildolie skal opbevares i beholdere, der er egnede til opbevaring og transport af det pågældende affald. Beholderne skal oplagres på et fast, ikke permeabelt underlag med opkant og uden afløb til kloak. Oplagspladsen skal være under tag, og være indrettet således, at hele spildet kan opsamles ved brud på den beholder, der indeholder den største mængde farlige affald. Endvidere er der krav om, at farligt affald højst må oplagres et år på virksomheden.

Tabel 13. Oversigt over husdyrbrugets affald

Affaldstype	Mængder pr. år	Opbevaring på husdyrbruget	Transportør/modtager
Animalsk affald	Ca. 120 stk. / 25.000 kg	Befæstet areal	DAKA
Papir	10.000 kg	Container	Genbrugsstation
Olie- og kemikalieaffald	200 L	Tønde på befæstet areal	Oliefirma
Medicinrester	Ca. 50 kg	Medicinskab	Genbrugsstation
Metal	Ca. 2.000 kg	Container	Jernhandler
Lysstofrør	Ca. 75 stk.	Container	Genbrugsstation
Batterier	Ca. 5 stk.	Indendørs på befæstet areal	Genbrugsstation
Emballage		Container	Genbrugsstation

3.3 Udbringningsarealer og husdyrgødning

Ændring af husdyrbrugsloven² gør, at i verserende sager om miljøgodkendelse, som ikke er færdigbehandlet den 2. marts 2017, fastsætter kommunen ikke vilkår, der vedrører husdyrbrugets udbringningsarealer. Der indgår således ikke arealer i denne miljøgodkendelse.

² Lov nr. 204 af 28. februar 2017 om ændring af lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, lov om miljøbeskyttelse, lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og forskellige andre love

3.4 *Uheld og driftsforstyrrelser*

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse, som derfor er gengivet (i lettere redigeret form) nedenstående:

I forbindelse med drift af anlæg og marker er der en række forureningsmæssige risici, de væsentligste vurderes at være:

- strømsvigt hvorved staldventilationen standses,
- spild af gylle ved defekt, sabotage, håndtering eller overløb,
- brud på en gyllebeholderne f.eks. ved påkørsel eller materiale træthed,
- spild af pesticid og sprøjtevæske ved opbevaring og håndtering af kemikalier, eller fejlbetjening af spøjteudstyr.

Strømsvigt kan sætte ventilationen ud af drift. Tætheden af dyr på stald kan få temperaturen til at stige og dyrene kan i værste fald dø af overophedning. I tilfælde af strømsvigt på anlægget, vil en alarm udløses og automatisk advisere ejer og driftsleder via deres mobiltelefon. Ved længere strømafbrydelser kan ventilation køre ved hjælp af det nødstrømsanlæg der er opsat.

Kommunes vurdering

Der stilles vilkår om, at der skal udarbejdes en beredskabsplan for ejendommen. Den skal som minimum indeholde:

- a. Procedurer som beskriver relevante tiltag med henblik på at ”stoppe ulykken/uheldet” og begrænse udbredelsen.
- b. Oplysninger om hvilke interne/eksterne personer og myndigheder, der skal alarmeres, herunder telefonnumre.
- c. Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer, vandløb m.m..
- d. En opgørelse over materiale der er tilgængeligt på bedriften, eller som kan skaffes med kort varsel, og som kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage.

Beredskabsplanen skal være kendt for husdyrbruget medarbejdere.

For at udgå forurening i forbindelse med spild af gylle, stiller kommunen vilkår om at al pumpning og håndtering af gylle foregår under opsyn.

Det vurderes, at med det stillede vilkår om udarbejdelse af beredskabsplan og de indmeldte tiltag, vil projektet imødegå de væsentligste risici for alvorlig forurening.

3.5 *Egenkontrol*

Ansøger henviser i ansøgningen til beskrivelse af emnet i eksisterende miljøgodkendelse. Kommunen finder ikke anledning til at ændre vurderingen. Beskrivelse og vurdering fra eksisterende miljøgodkendelse er derfor gengivet (i lettere redigeret form) nedenstående:

Ansøger oplyser, at der føres egenkontrol ved følgende:

- Logbog over flydelag og teltoverdækning
- E-kontrol
- Egenkontrol ved dyrevelfærd

Kommunes vurdering

I miljøgodkendelsen er opsat en række vilkår omkring forbrug, drift og tilsyn. En del af disse parametre kan registres samlet i en egenkontrol rapport. Rapporten kan medvirke til sikre, at de pågældende vilkår er indarbejdet i den daglige drift, og at ansøger kan være opmærksom på udsving i forbrug mv. Rapporten føres som en logbog og udgør samtidig er dokumentation for, hvordan og hvorvidt de pågældende vilkår for miljøgodkendelsen efterleves i forbindelse med tilsyn.

Smågrisene eksporteres ud af landet. Grundet forholdene vedrørende dette vurderer kommunen, at der er behov for udarbejdelse af separat E-kontrol for smågrisene for at kunne dokumentere produktionens størrelse. Der stilles derfor vilkår herom.

3.6 Anvendelse af BAT - Bedste tilgængelige teknologi

I vurderingen af en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelse skal indgå, om ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT). Kravet om forebyggelse og begrænsning af forurening ved anvendelse af BAT stammer fra IE-direktivet. Ansøger skal udarbejde en redegørelse for anvendelse af bedst tilgængelig teknik (BAT) inden for områderne: management (godt landmandskab), foder, staldindretning, ressourceforbrug, gødningsopbevaring – og behandling og udbringningsarealer.

Der er ikke udarbejdet vurdering af BAT i forhold til udbringningsarealer, idet udbringningsarealer ikke er omfattet af husdyrbrugsloven.

3.6.1 Foder

Vedrørende foderteknologi følges normer, anbefalinger og beskrivelsen i eksisterende miljøgodkendelse.

Med hensyn til emission af fosfor fastsætter Holbæk Kommune ud fra den tilgængelige viden om teknologier og proportionalitet BAT-niveauet for svineproduktionen svarende til niveauerne angivet i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Ved anvendelse af emissionsgrænseværdierne er produktionens samlede årlige emission af fosfor, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnet således:

Søer:	$452,23 \text{ DE} * 23,9 \text{ kg P/DE} =$	10.808 kg P
Polte:	$13,72 \text{ DE} * 22,3 \text{ kg P/DE} =$	306 kg P
Smågrise	$33,92 \text{ DE} * 29,2 \text{ k P/DE} =$	990 kg P
I alt		12.104 kg P

Fosfor ab lager er beregnet til 11.740 kg P, hvilket viser, at uden tiltag i form af foderkorrektion er den totale mængde fosfor fra dyreholdet mindre end maksimal årlig emission af fosfor, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

Kommunens vurdering

Af ansøgningsmaterialet fremgår, at ejendommen på en række punkter søger at leve op til BAT vedrørende foder:

- Udarbejdelse af foderplaner og opfølgning herpå, og
- fasefodring, så foderet er tilpasset de enkelte vægtintervaller

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT for fodring - herunder BAT-niveau for fosfor.

Da der ikke længere er behov for korrektion af fosforindhold i foderet, bortfalder vilkår herom i eksisterende miljøgodkendelse.

Som det fremgår af afsnit 3.6.2 er der heller ikke længere behov for korrektion af proteinindhold i foderet, og vilkår herom i eksisterende miljøgodkendelse bortfalder derfor.

3.6.2 Staldindretning

Gulvsystemet i staldene er delvis spaltegulv, som har lavere ammoniaktab end referencestaldsystem.

Der sker ingen ændringer af staldsystemerne i eksisterende stalde. Staldtypen for poltene er omfattet af Miljøstyrelsens teknologiblad ”Delvist fast gulv”, som senest er revideret 29. marts 2011, og som betragtes som BAT-staldsystem.

Med hensyn til emission af ammoniak fastsætter Holbæk Kommune ud fra den tilgængelige viden om teknologier og proportionalitet BAT-niveauet for svineproduktionen svarende til niveauerne angivet i Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier.

Ved anvendelse af emissionsgrænseværdierne er produktionens samlede årlige emission af ammoniak, som er opnåelig ved anvendelse af BAT, beregnet i husdyrgodkendelse.dk til 5.641 kg N.

Uden tiltag udover staldtype (se ovenstående) og overdækning af ny gyllebeholder (se afsnit 3.6.3) lever produktionen ikke op til dette krav.

Ansøgningen indeholder derfor gyllekøling i de to nye stalde (ny drægtighedsstald og ny farestald) med en effekt, der er sat til 19 % reduktion af ammoniakfordampningen.

Køling af gyllen i gyllekanalerne under stierne i stalden er en brugbar teknologi jævnfør Miljøstyrelsens teknologiliste³. For at opnå en specifik reduktion af ammoniakfordampningen skal gyllekølingsanlægget yde en specifik køleeffekt pr. kvadratmeter gyllekanal. Der er forskel på, om der er tale

³ <https://mst.dk/erhverv/landbrug/miljoeteknologi-og-bat/teknologilisten/gaa-til-teknologilisten/>

om stalde med rørudslusning af gylle fra gyllekanalerne, eller om der er tale om stalde med linespil i gyllekanalerne.

For at opnå reduktionen 19 % af ammoniakfordampningen skal den gennemsnitlige specifikke køleeffekt være følgende:

Rørudslusning: 25,4 W/m²

Linespil: 13,7 W/m².

Køleeffekterne er udregnet efter følgende formler:

Reduktion (19 %) = $0,85x - 0,004x^2$ (x=den gennemsnitlige specifikke køleeffekt i W/m²), hhv.

Reduktion (19 %) = $1,66x - 0,02x^2$ (x=den gennemsnitlige specifikke køleeffekt i W/m²).

I ansøgningen er der ikke angivet oplysninger, om hvorvidt der er tale om rørudslusning eller linespil. Og der er heller ikke angivet areal af gyllekanaler. Ansøgers konsulent har den 31. juli 2018 oplyst, at projektet kun er løst skitseret, så disse detaljer næppe kendes på nuværende tidspunkt.

Ved fastsættelse af vilkår til gyllekølingsanlægget er der derfor taget udgangspunkt i værst tænkelige situation, og der stilles derfor krav om den største køleeffekt (25,4 W/m²). Endvidere stilles kravet til køleanlæggets kapacitet, som krav til gennemsnitlig specifik køleeffekt, da arealet af gyllekanalerne ikke kendes.

Det betyder, at detaljer om gyllekølingsanlægget kan vente med at blive fastlagt, indtil projektet skal gennemføres. Der stilles vilkår om, at inden opførelse af de to nye stalde skal oplysninger om gyllekølingsanlægget (type af udslusning, areal af gyllekanaler, pumpens køleeffekt og øvrige nødvendige oplysninger) samt tilhørende beregninger sendes til kommunen, hvorefter kommunen vil tage stilling til, om den nødvendige reduktion af ammoniakfordampningen kan opnås. Kommunen kan endvidere benytte resultatet af beregningerne i forbindelse med fremtidige miljøtilsyn.

På ovenstående baggrund er det totale ammoniaktab fra hele anlægget beregnet til 5.635 kg N årligt, jævnfør husdyrgodkendelse.dk.

Beregningerne viser således, at det totale ammoniaktab er mindre end maksimal årlig ammoniakemission, som er opnåelig ved anvendelse af BAT.

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at der for det ansøgte projekt i tilstrækkeligt omfang er redegjort for, at projektet lever op til BAT-niveauet.

Der stilles vilkår til stalddtype og overdækning af ny gyllebeholder, samt til gyllekølingsanlægget og driften heraf.

3.6.3 Gødningsopbevaring og -håndtering

Vedrørende gødningsopbevaring og -håndtering følges beskrivelsen i eksisterende miljøgodkendelse.

Den nye gyllebeholder på 5.200 m³ skal overdækkes grundet afstand til nabobebyggelse.

Der stilles vilkår herom, da effekten af overdækningen i forhold til ammoniaktab indregnes i overholdelse af BAT-krav (se afsnit 3.6.2).

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer, at opbevaring af gylle i gyllebeholder som beskrevet er i overensstemmelse med BAT.

3.6.4 Ressourceforbrug

Vedrørende bedste tilgængelig teknologi med hensyn til energi- og vandforbrug følges beskrivelsen i eksisterende miljøgodkendelse.

Kommunens vurdering

Det fremgår således, at ejendommen på en række punkter søger at leve op til BAT vedrørende resourceforbrug.

Kommunen vurderer, at ejendommen søges drevet ud fra bedst tilgængelig teknik. Dog vurderer kommunen, at det for at følge forbruget og hindre spild er BAT, at vandforbruget aflæses hver måned

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, fastholdes vilkår om energibesparende tiltag. I den forbindelse præciseres, at elforbrug skal aflæses månedsvis.

3.6.5 Management

Vedrørende bedste tilgængelig teknologi med hensyn til management følges beskrivelsen i eksisterende miljøgodkendelse

Kommunens vurdering

Kommunen vurderer på ovenstående baggrund, at ejendommen søges drevet ud fra bedst tilgængelig teknik.

For at sikre at bedste praksis altid opretholdes, fastholdes vilkår om

- egenkontrol og dokumentation herfor,
- renholdelse og servicering af staldmekanik,
- bortskaffelse af affald, og
- beredskabsplan

3.6.6 Kommunens samlede vurdering af BAT

Kommunen vurderer på baggrund af det oplyste, at bedriften søger at tilrettelægge sin indretning og drift på en sådan måde, at bedriften i mindst muligt omfang medfører forurening, at bedriften samlet set ved overholdelse af de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og af de supplerende vilkår for miljøgodkendelsen vil anvende den bedste tilgængelige teknik med hensyn til, hvad der er praktisk og økonomisk muligt i branchen og i forhold til den miljøgevinst, der kan dokumenteres opnået ved brug af den pågældende teknik.

3.7 Alternative løsninger og 0-scenarie

En alternativ mulighed for ejendommen kunne være at fordele dyrene over flere ejendomme.

Placeres dyreholdet over flere ejendomme vil omkostningerne til opretholdelse af driften blive mærkbart forøget. Det kan hermed bevirke nedlægning af en urentabel bedrift med store samfundsøkonomiske tab til følge.

Udviklingen går i retningen af at der bliver færre landbrug i Danmark, og de landbrug der er, bliver større. Hvis landmanden ikke følger udviklingen er det stilstand, og dette betyder for en virksomhed, at den viger pladsen for andre og større virksomheder, som følger udviklingen.

Et 0-scenarie på denne ejendom vil betyde, at der ikke sker en nødvendig udvikling, og at den løbende tilpasning af anlægget med udnyttelse af den bedst tilgængelige teknologi ikke vil finde sted. Samtidig vil den nødvendige økonomi til opretholdelse af produktionen ikke være tilstede og denne må afvikles.

Kommunens vurdering

Da nærværende tillæg erstatter etape 2 i eksisterende miljøgodkendelse, har kommunen behandlet punktet vedrørende alternative løsninger og 0-scenarie, selvom dette ikke skal indgå i et tillæg til miljøgodkendelse jævnfør § 6, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

0-scenarie skal belyse de miljømæssige og socioøkonomiske konsekvenser der er, hvis den ansøgte ændring af husdyrbrugets produktion ikke gennemføres. Hvis udvidelsen af husdyrbrugets produktion ikke foretages, vil produktionen med 1.400 søer kunne forsættes med eksisterende miljøgodkendelse.

0-scenariet vil ikke nødvendigvis have en mere positiv effekt på miljøet, end hvis udvidelsen med tilhørende miljøgodkendelse gennemføres.

Kommunen har vurderet, at der ikke kan findes en bedre placering af staldanlægget, da det nye anlæg bliver etableret i samme bygningsmæssig enhed som det eksisterende. Der vil ske en væsentlig udstrækning af bygningskomplekset.

3.8 Husdyrbrugets ophør

Hvis ejendommen i mod al forventning inden for den nærmeste årrække skal nedlukkes, vil alle gyllebeholdere blive tømt, og foderrester vil blive fjernet. Oprydningen vil foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning. Såfremt besætningen bliver ramt af en sygdom der af veterinærmyndighederne kræver karantæne eller nødslagtning af dyrene, vil det foregå i overensstemmelse med gældende lovgivning på området.

Kommunens vurdering

Da nærværende tillæg erstatter etape 2 i eksisterende miljøgodkendelse, har kommunen behandlet punktet vedrørende husdyrbrugets ophør, selvom dette ikke skal indgå i et tillæg til miljøgodkendelse jævnfør § 6, stk. 2 i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Hvis produktionen ophører, skal staldanlæg samt husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg tømmes og rengøres grundig. Hjælpe-middelrester og miljøfarligt affald skal fjernes fra ejendommen i henhold til gældende lovgivning og kommunens affaldsregulativ. Gyllekølingsanlægget skal tømmes og den anvendte kølevæske bortskaffes i henhold til gældende lovgivning.

Hvis gyllebeholdere afmeldes den lovpligtige 10 års beholderkontrol, skal de gøres uanvendelig til opbevaring af gylle m.m.

Vilkår i eksisterende miljøgodkendelse ændres ikke.

3.9 Offentliggørelse og høring

I den oprindelig indsendte ansøgning var udvidelsen af antallet af stipladser til søer under grænsen i § 12, stk. 1 – men også kun lige under. Da den oprindelig ansøgte udvidelse også omfatter polteproduktion (svarende til ca. 13 DE), blev det i forbindelse med indsendelsen vurderet, at udvidelsen samlet set er over grænsen i § 12, stk. 1. At ansøgningen om tillæg til miljøgodkendelsen efterfølgende er ændret til også at omfatte smågrise på bekostning af færre søer, ændrer ikke på vurderingen om, at udvidelsen samlet set er over grænsen i § 12, stk. 1.

Ifølge praksis betyder det, at der i sagsbehandlingen skal anvendes den udvidede offentlighedsprocedure. Det betyder, at ansøgningen skal offentliggøres, og at høringsperioden er på seks uger.

3.9.1 Offentliggørelse af ansøgning

Offentliggørelse af ansøgning er en idéfase, hvor alle kan komme med ideer og bemærkninger til projektet.

Projektet har været offentlig annonceret i perioden fra den 14. august 2017 til den 20. september 2017. I annonceringsperioden var ansøgningsmaterialet tilgængeligt på hjemmesiden <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal>.

Der indkom ingen bemærkninger i forbindelse med annonceringen.

3.9.2 Høring/orientering

En høring er en orientering, hvor naboer indenfor konsekvensområde for lugt får udkastet tilsendt og har mulighed for at komme med bemærkninger. Desuden høres parter i sagen.

Følgende har modtaget udkastet i 6 ugers høringsperiode foretaget i perioden den fra 14. august 2018 til 25. september 2018:

- Ansøger: Folke Dreyer
- Ansøgers konsulent: Heidi Ledskov, Vkst, email hsl@vkst.dk
- Alle naboer (ejere og lejere) med matrikel op til husdyrbruget eller inden for en beregnet konsekvensradius for lugt (878 meter)

Der er ikke indkommet høringssvar

3.9.3 Offentliggørelse af afgørelse

Holbæk Kommune har den 5. oktober 2018 meddelt miljøgodkendelse til husdyrbruget på Hyldgård, Nybyvej 26, 4390 Vipperød.

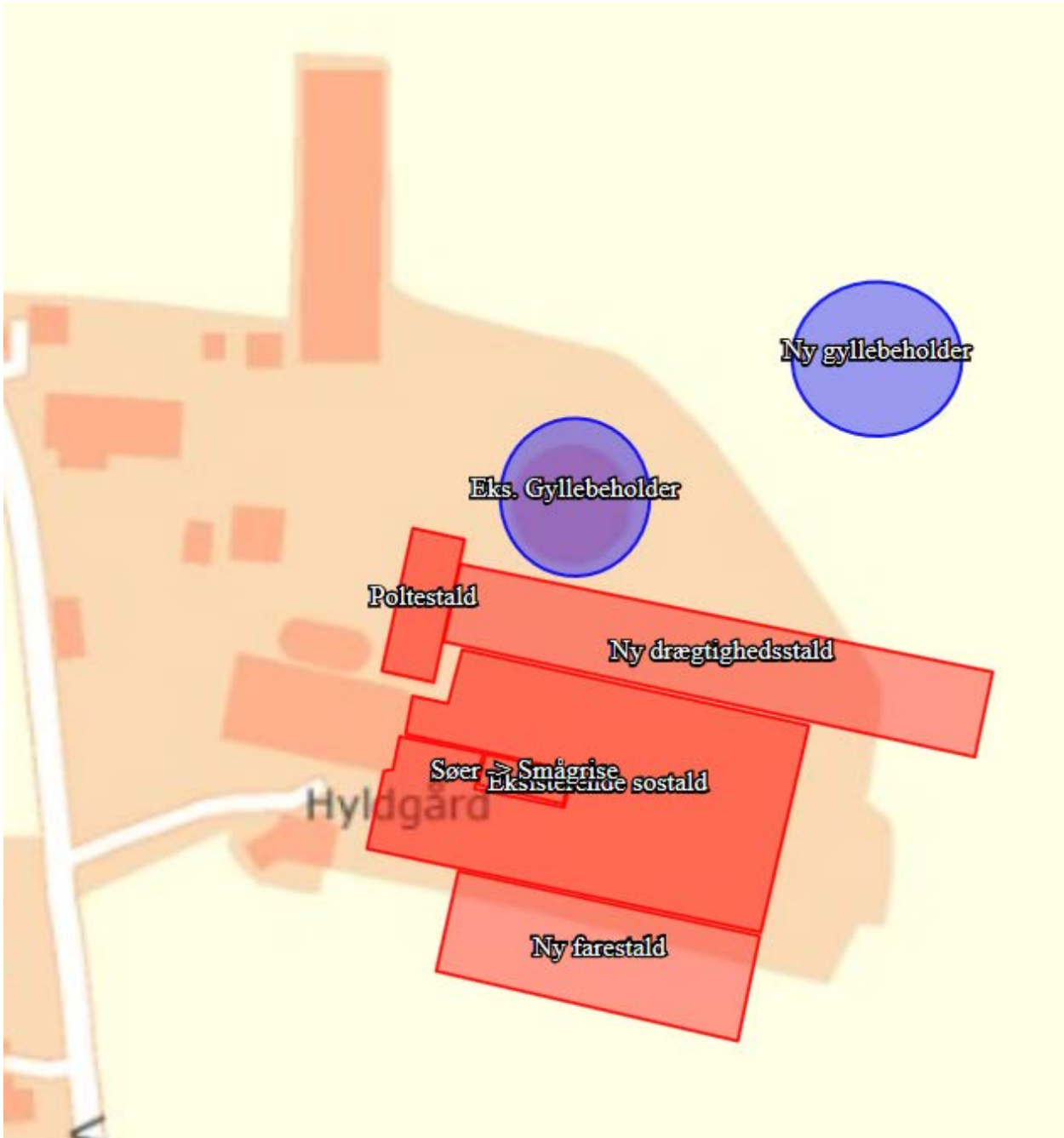
Miljøgodkendelsen er annonceret den 5. oktober 2018 på kommunens hjemmeside <http://planer.holbaek.dk/dk/planportal>

Kopi af miljøgodkendelsen er sendt til følgende:

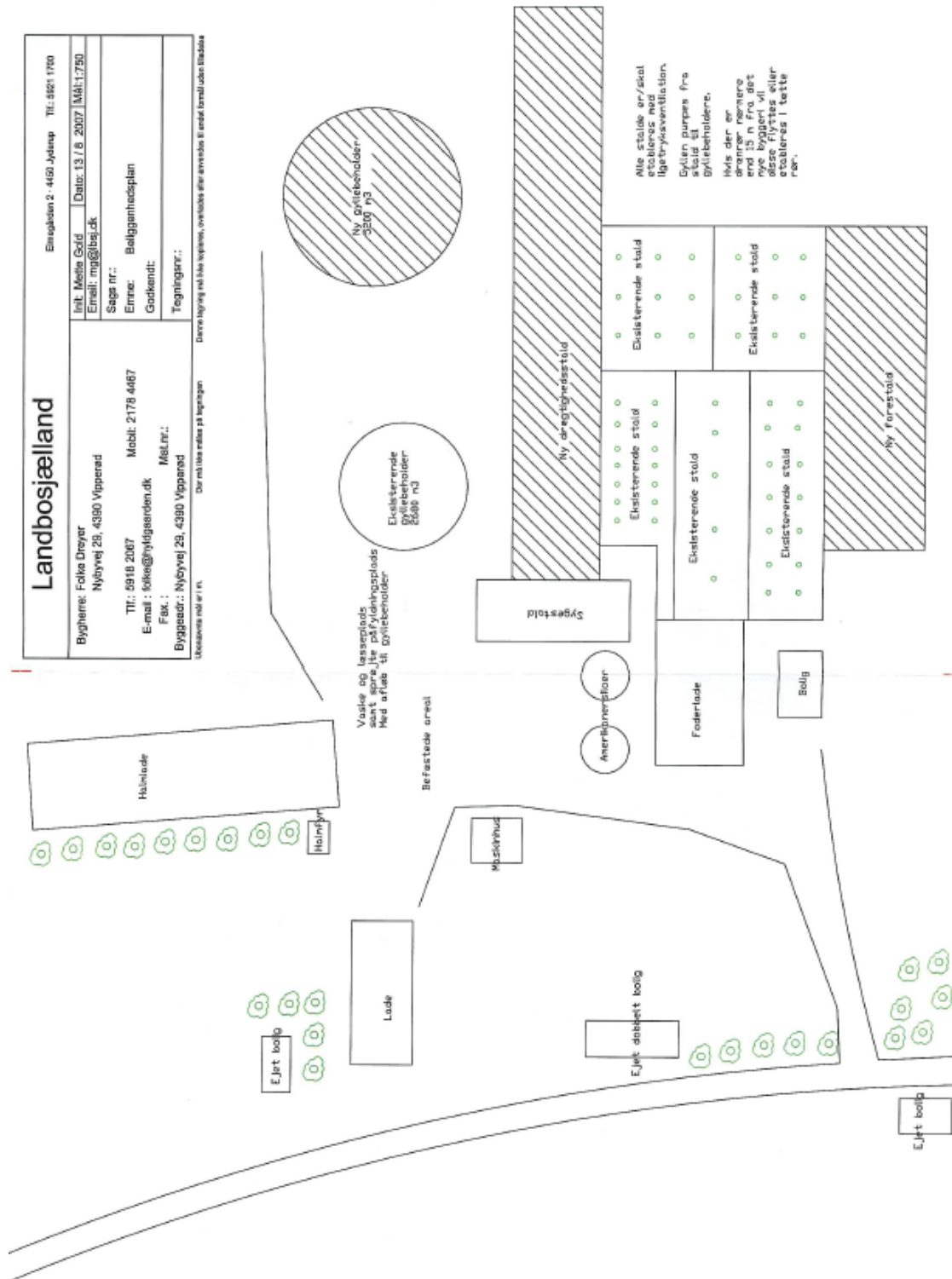
- Ansøgers konsulent: Heidi Ledskov, Vkst, email hsl@vkst.dk
- Myndigheder og organisationer:
 - Styrelsen for patientsikkerhed, Tilsyn og Rådgivning Øst, Islands Brygge 67, 2300 København S, seost@sst.dk
 - Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
 - Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 4, 7182 Bredsten, lbt@sportsfiskerforbundet.dk
 - Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø, dn@dn.dk
 - Danmarks Naturfredningsforening, Holbæk Afdelingen, holbaek@dn.dk, dnholbaek-sager@dn.dk
 - Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N husdyr@ecocouncil.dk
 - Dansk Ornitologisk forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk og holbaek@dof.dk

4 Bilag

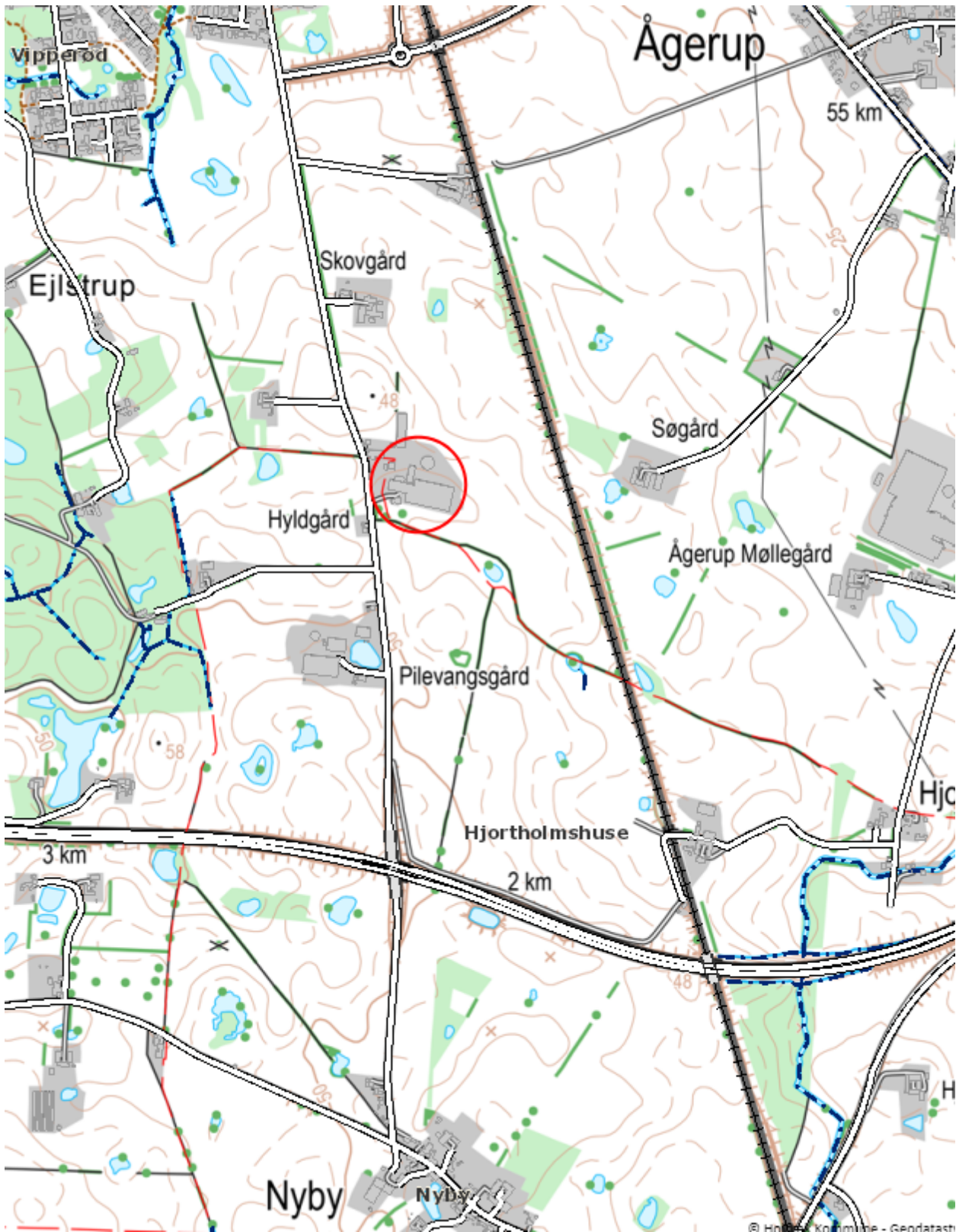
Bilag 1. Situationsplan

Bilag 2. Situationsplan

Bilag 3. Placering af Hyldgård og nærmeste naboer

Bilag 4. Samlet oversigt over gældende vilkår

Dette bilag giver en samlet oversigt over alle vilkår, som er gældende i henhold til miljøgodkendelse af 2. september 2013 og dette tillæg til miljøgodkendelse.

Udover de opsatte vilkår skal produktionen til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser – også selvom disse eventuelt måtte blive skærpede i forhold til denne godkendelse.

Generelle vilkår

1. Landbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med den miljøtekniske beskrivelse og ansøgningsmaterialet.
4. Godkendelsen og vilkår vedrørende produktionsanlæg og markdrift, skal være kendt af alle ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.
5. Eventuelle ændringer i ejerforhold og/eller hvem der er ansvarlig for husdyrbrugets drift skal meddeles til Holbæk Kommune.
6. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af denne miljøgodkendelse på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med godkendelsens vilkår.

Vilkår vedrørende anlægget

Landskabelige hensyn

7. Nye stalde opføres i samme materialer som eksisterende bygninger. Ydervæg skal være i gule mursten, og tage mørkebrune.
- 8a. Der skal senest 2 måneder fra godkendelsesdatoen udarbejdes en beplantningsplan for ejendommen. Planen skal følge de anvisninger, der er skrevet i afsnit 3.2.2. Planen skal indsendes til og godkendes af kommunen.
- 8b. Der skal etableres beplantning mod nord, øst og syd omkring det samlede anlæg (eksisterende og nye staldbygninger og gyllebeholdere). Beplantningen skal bestå af hjemmehørende træer og store buske. Beplantning skal være etableret det førstkommande efterår efter påbegyndt opførsel af en af de nye staldbygninger og/eller ny gyllebeholder. Etablering skal ske med store planter, og beplantningen skal efterfølgende vedligeholdes så planterne ikke hæmmes i udviklingen.

Dyreholdets størrelse

9. Husdyrholdet skal være sammensat, som det fremgår af den miljøtekniske redegørelse og nedenstående tabel. Den samlede produktion må ikke overstige 499.87 dyreenheder på årsplan.

Bygning	Staldsystem	Dyretype	Størrelse kg	Antal	DE	Sti-pladser
Eksisterende sostald	Individuel opstaldning, delvis spaltegulv	Årsso, løbe/drægtighed		420	66,48	400
	Løsgående, delvis spaltegulv	Årsso, løbe/drægtighed		320	50,65	288
	Kassestier, delvis spaltegulv	Årsso, faring		1.300	88,19	362
Smågrisestald (eksisterende)	Toklimastald, delvis spaltegulv	Smågrise	7-32	7.000	33,92	1.000
Poltestald	Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv	Slagtesvin (polte)	80-110	1.100	13,72	300
Ny drægtighedsstald	Løsgående, delvis spaltegulv	Årsso, løbe/drægtighed		1.260	199,43	850
Ny farestald	Kassestier, delvis spaltegulv	Årsso, faring		700	47,48	250
I alt					499,87	

10. På ethvert givet tidspunkt må der samlet set i staldene maksimalt være 2.000 søer, en samlet vægt af smågrise på 19.500 kg og en samlet vægt af slagtesvin (polte) på 28.500 kg.

Gyllehåndtering og -opbevaring

11. Al pumpning og håndtering af gylle skal foregå under opsyn.
12. Der skal etableres et befæstet areal med afløb til beholder som påfyldningsplads ved gyllebeholderen, hvis der opsættes en stationær pumpe.
- 12a. Det skal sikres, at der til stadighed rådes over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet af gylle.

Ammoniak

13. Gulvtyperne i staldene skal være som de fremgår af tabel i vilkår 9.
14. Gyllekanalerne i ny drægtighedsstald og ny farestald skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
15. Varmepumpen skal køle gyllekanalerne med en gennemsnitlig specifik køleeffekt på mindst 25, 4 W/m².
- 15a. Inden opførsel af de to nye stalde skal oplysninger om gyllekølingsanlægget (type af udslusning, areal af gyllekanaler, pumpens køleeffekt og øvrige nødvendige oplysninger) samt tilhørende beregninger sendes til kommunen. Herefter tager kommunen stilling til, om den nødvendige reduktion af ammoniakfordampningen kan opnås.
16. Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
17. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
18. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 18a. Ved udskiftning af varmepumpen skal dokumentation for køleeffekt på gyllekøleanlæg indsendes til tilsynsmyndigheden, før anlægget tages i drift.
19. Den nye gyllebeholder på 5.200 m³ skal forsynes med fast overdækning i form af teltoverdækning med indvendigt skørt.
20. Åbning af teltdugen må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle. Der skal føres logbog over åbning, lukning og årsag – se vilkår 50d.
21. Skader på teltoverdækningen skal repareres inden for en uge efter skadens opståen. Såfremt en skade ikke kan repareres inden for en uge, skal der indgås aftale om reparation inden to hverdage efter skadens opståen. Tilsynsmyndigheden underrettes straks herom.

Lugt

22. Der skal opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stier og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget holdes rent.
23. Der skal jævnligt gøres rent i staldene, og som minimum når hvert afsnit tømmes for dyr. Bund- og vægflader skal så vidt muligt holdes tørre for at mindske lugtgenerne.
24. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, som vurderes at være væsentligt større end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen

meddele påbud om, at virksomheden for egen regning skal udarbejde og gennemføre et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne.

Støv

27. Hvis der opstår væsentligt støvgener for de omkringboende fra ejendommen, som vurderes at være væsentlig større, end det, der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen meddele påbud om, at der for egen regning skal udarbejdes og gennemføres et projekt med foranstaltninger, som minimerer generne for omkringboende.

Støj

28. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt – målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen – overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A):

Mandag-fredag	kl. 07.00 - 18.00	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00 - 14.00	
Mandag-fredag	kl. 18.00 - 22.00	45 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00 - 22.00	
Søn- og helligdage	kl. 07.00 - 22.00	
Mandag-fredag	kl. 22.00 - 07.00	40 dB(A)
Lørdag	kl. 22.00 - 07.00	
Søn- og helligdage	kl. 22.00 - 07.00	

Støjvilkårene for landbrugsdrift omfatter al støj fra virksomheden, dvs. også støj fra andet end faste, tekniske installationer. Vilkår om støj skal derfor gælde al støj fra landbrugsdrift, men kun støjen fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel, dvs. ikke støj fra f.eks. markdriften.

Hvis der efter kommunens vurdering opstår støjgener, der vurderes at være væsentligt større, end der kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan kommunen bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som ”Miljømåling – ekstern støj” af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling eller efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, pt. Nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Transport

29. Transporter med husdyrgødning på offentlige veje skal foregå i lastbil eller i renholdt gyllevogn med udstyr, der forhindrer spild af åbninger, slanger mv. Eventuelt spild af husdyrgødning skal straks opsamles.
30. Transport med husdyrgødning i lastvogne skal så vidt muligt foregå i dagtimerne på hverdage i tidsrummet 8.00 til 18.00.

Skadedyr

31. Staldareal og det øvrige anlæg skal holdes rengjort og ryddeligt, således at der ikke er unødigt opformering af fluer og skadedyr.
32. Såfremt der efter kommunes vurdering opstår gener for omgivelserne ved opformering af fluer og skadedyr, kan kommunen meddele påbud om, at der skal udarbejdes og gennemføres et projekt med flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkolog.

Energibesparende tiltag

33. Der skal opsættes tidsstyring af lys i alle stalde.
34. Staldmekanik (fx ventilationssystemet) skal renholdes og serviceres regelmæssigt. Rensning og service skal registres i egenkontrol rapport.

Olietank

35. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således at spild kan opsamles og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
36. Tank til opbevaring af dieselolie skal være placeret på fast og tæt bund, så der ikke er mulighed for afløb til jord, overfladevand eller grundvand.

Oplag af diesel, olie, kemikalier etc.

37. Olie- og kemikalieprodukter skal opbevares under tag på tæt bund uden afløb. Der skal være mulighed for at opsamle spild svarende til rumfanget af den største beholder.
38. Flydende handelsgødning skal opbevares i en tank på befæstet areal med afløb til gyllebeholder.

Vand og el

39. Der skal ske månedsvist aflæsning af vandforbruget og elforbruget.

Affald

41. På ejendommen skal der forefindes dokumentation for bortskaffelse af affald til rette modtager, jf. kommunens affaldsregulativ. Farligt affald må højst oplagres 1 år på husdyrbruget.

Spildevand

42. Drikkevandssystemet skal drives og vedligeholdes, således at unødigt spild undgås i videst muligt omfang.

43. Al vask af maskiner, redskaber, hvorfra der kan forekomme gødningsrester samt grisetransportvogn og sprøjte skal foregå på støbt, tæt plads med bortledning af spildevandet til opsamlingsbeholder.

Vilkår vedrørende tilsyn egenkontrol og risici

45. Ved tilsyn skal kommunen have adgang til egenkontrolrapport, gødningsregnskab, foderforbrug, -planer og -analyser, for de foregående 5 år.
49. Ansøger skal føre rapport over egenkontrol der skal indeholde:
- Dato for rensning, servicering og udskiftning af staldmekanik
 - Vand- og elforbrug skal aflæses og registreres hver måned.
 - Dato og mængde for afhentning/bortskaffelse af farligt affald skal registreres. Registrering gælder som minimum spildolie, kemikalie- og medicinrester.
- 50a. Smågriseproduktionen skal dokumenteres via selvstændig opgørelse, og der skal derfor udarbejdes separat E-kontrol for smågrisene.
- 50b. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt. Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende: - afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen, kontrol af kølekredsens ydelse.
- 50c. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 7 dage.
- 50d. Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
- 50e. Der skal føres logbog for, hvornår teltdugen åbnes, dennes årsag og hvornår teltdug lukkes igen. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år. Den ansvarlige for logbogen skal kunne forevise logbogen på tilsynsmyndighedens forlangende.
51. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen med fast overdækning, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.
52. Der skal forefindes en til enhver tid opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, som fortæller, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, der kan medføre konsekvenser for det omgivende miljø. Planen skal være kendt samt tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Vilkår vedrørende bedst tilgængelig teknologi (BAT)

53. Bedriftens foderplaner skal kontrolleres og revideres minimum en gang om året.

Vilkår ved ophør af produktion

54. Ved produktionsophør på ejendommen fjernes alle foder- og hjælpemiddelrester og gyllebeholdere tømmes og rengøres. Beholdere til opbevaring af husdyrgødning som er omfattet af kravet om beholderkontrol, skal gøres uanvendelige til opbevaring af gylle m.v., hvis de afmeldes beholderkontrol. Gyllekølingsanlægget skal tømmes og den anvendte kølevæske bortskafes efter gældende lovgivning.
55. Alt miljøfarligt affald skal bortskaffes efter den til enhver tid gældende lovgivning samt efter Holbæk Kommunes affaldsregulativ.

